

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՀԵՌՈՒՍՏԱՌԱԴԻՈԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Հ Ա Ղ Ո Ր Դ ՈՒ Մ

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՀԵՌՈՒՍՏԱԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ», «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՌԱԴԻՈԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ» «ՀՈԳԵՎՈՐ-ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՀԵՌՈՒՍՏԱԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ» ԵՎ «ՇԻՐԱԿԻ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՀԵՌՈՒՍՏԱՌԱԴԻՈ» ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ 2019 ԹՎԱԿԱՆԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

Բովանդակություն

1. «Հայաստանի հանրային հեռուստաընկերություն» ՓԲԸ	3
2. «Հայաստանի հանրային ռադիոընկերություն» ՓԲԸ	27
3. «Հոգևոր-մշակութային հանրային հեռուստաընկերություն» ՓԲԸ	43
4. «Շիրակի հանրային հեռուստառադիո» ՓԲԸ	51

1. «Հայաստանի հանրային հեռուստաընկերություն» ՓԲԸ

2019 թվականին «Հայաստանի հանրային հեռուստաընկերություն» ՓԲ ընկերությունը շարունակել է հեռուստահաղորդումների արտադրության և հեռարձակման իր առաքելությունը, պատրաստել և օրական 24 ժամ հեռարձակել է հեռուստահաղորդումներ Առաջին (ՀՀ տարածքում և Արցախում) և միջազգային (ՀՀ տարածքում և տարածքից դուրս) ալիքներով:

2019 թվականի ընթացքում Հանրային հեռուստաընկերությունը օրենսդրությամբ իրեն վերապահված լիազորությունների շրջանակներում և սահմանված պահանջներին համապատասխան պատրաստել և հեռարձակել է տարբեր թեմատիկ ուղղություններով հաղորդումներ՝ նպատակ ունենալով առավելագույնս բավարարելու հանրության տարբեր շերտերի և սոցիալական խմբերի հեռուստատեսային պահանջմունքները և ապահովել տեղեկացված լինելու նրանց սահմանադրական իրավունքը:

Հեռուստահաղորդումների պատրաստում

Հանրային հեռուստաընկերությունը հեռուստահաղորդումների արտադրության և հեռարձակման գործընթացում առաջնորդվում է «Հեռուստատեսության և ռադիոյի մասին» ՀՀ օրենքով, իր կանոնադրությամբ և ոլորտը կարգավորող այլ իրավական ակտերով: 2019 թվականի ընթացքում Առաջին և միջազգային ալիքներից յուրաքանչյուրի եթերում հեռարձակվել են 8 748 ժամ տևողությամբ հեռուստահաղորդումներ՝ համաձայն ստորև բերված աղյուսակում նշված թեմատիկ ուղղությունների և ծավալների:

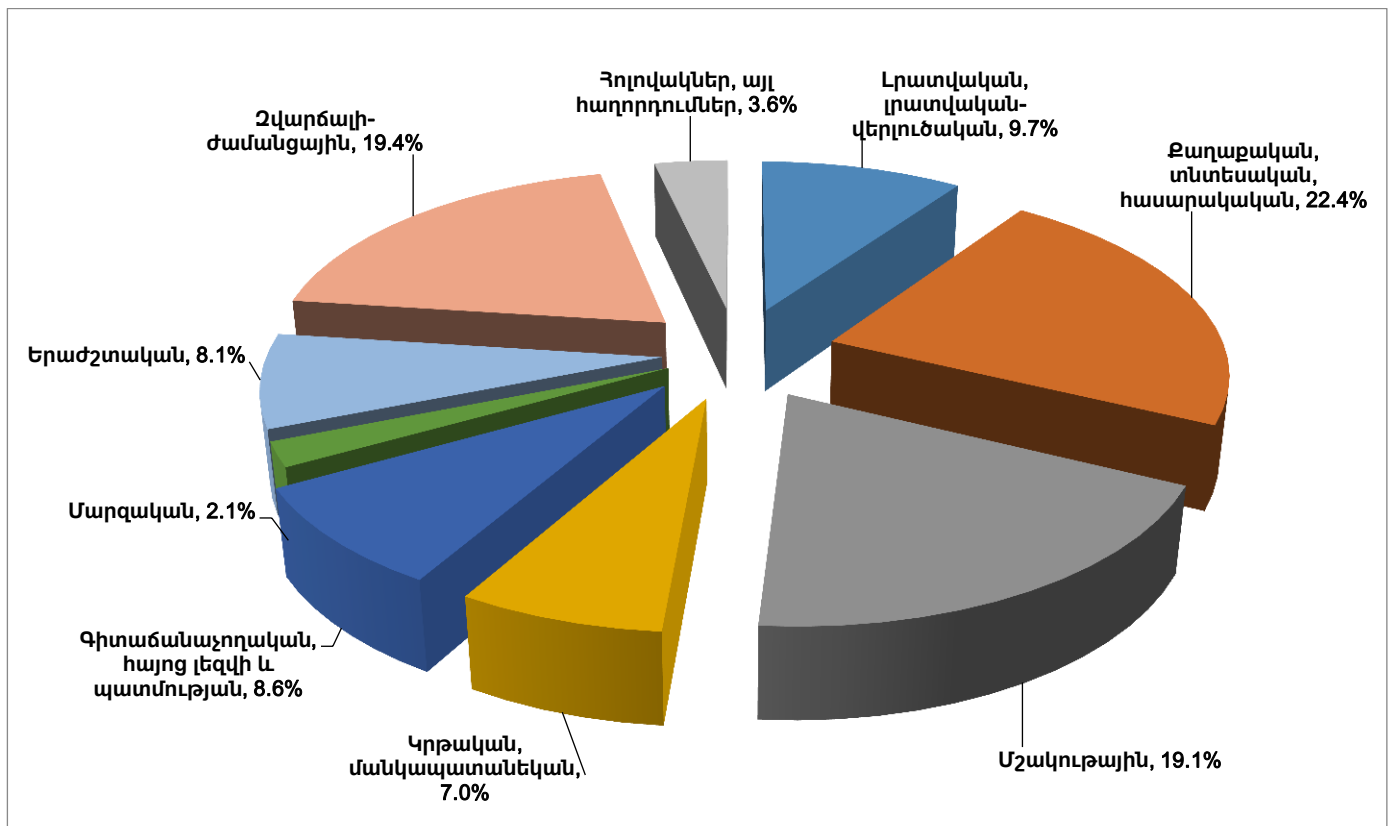
Աղյուսակ 1

2019 թվականին Հանրային հեռուստաընկերության կողմից հեռարձակված հաղորդումների ծավալները՝ ըստ առանձին թեմատիկ ուղղությունների

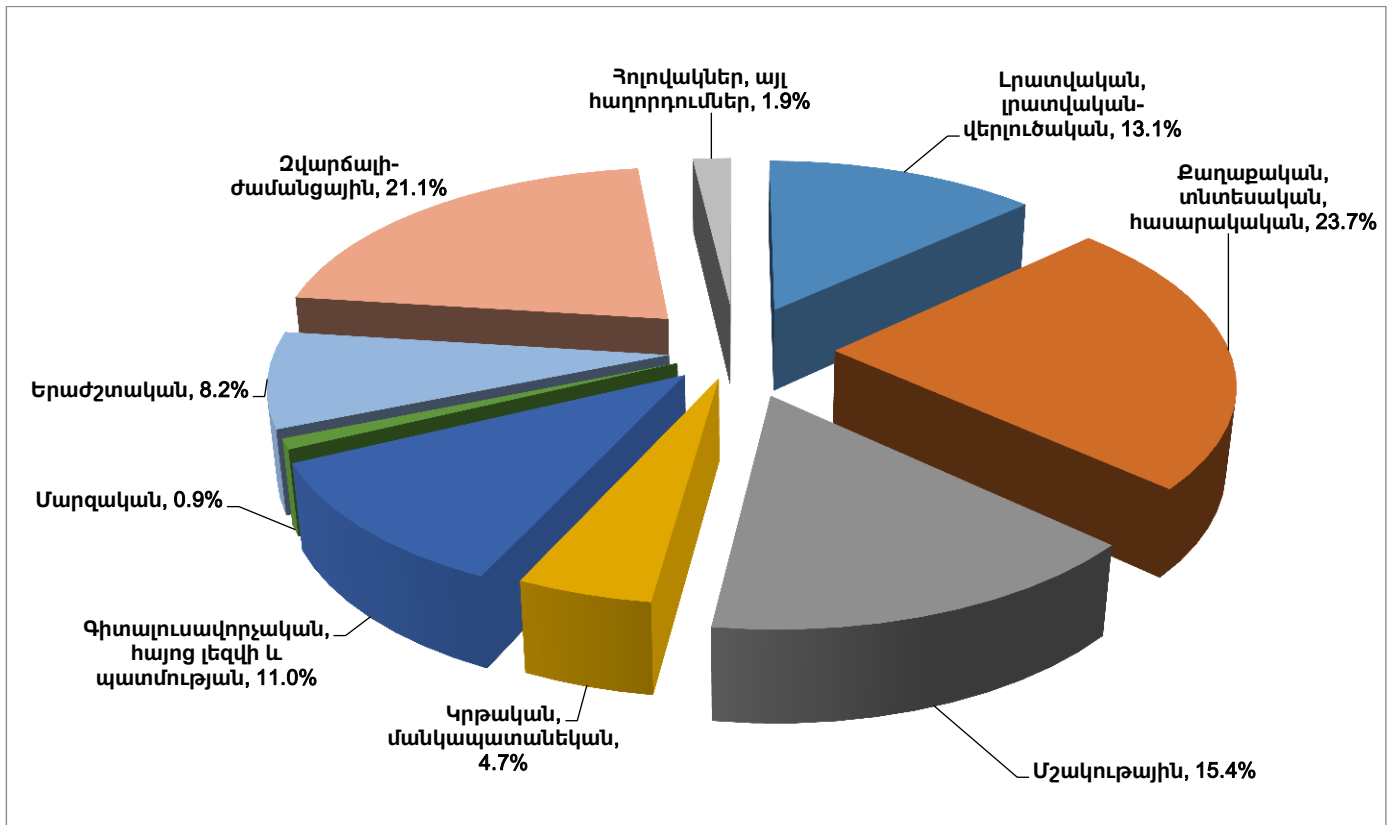
Հ/Հ	Հաղորդումների թեմատիկ ուղղությունները	Առաջին ալիքով հեռարձակված հաղորդումների ծավալները (ժամ)	Միջազգային ալիքով հեռարձակված հաղորդումների ծավալները (ժամ)
1	Լրատվական, լրատվական-վերլուծական	851.7	1 149.3
2	Քաղաքական, տնտեսական, հասարակական	1 962.8	2 073.9
3	Մշակութային	1 671.8	1 340.7
4	Կրթական, մանկապատանեկան	614.9	410.1

Հ/Հ	Հաղորդումների թեմատիկ ուղղությունները	Առաջին ալիքով հեռարձակված հաղորդումների ծավալները (ժամ)	Միջազգային ալիքով հեռարձակված հաղորդումների ծավալները (ժամ)
5	Գիտաճանաչողական, հայոց լեզվի և պատմության	749.3	964.8
6	Մարզական	185.1	79.1
7	Երաժշտական	704.6	720.6
8	Զվարճալի-ժամանցային	1 697.4	1 847.1
9	Հոլովակներ, այլ հաղորդումներ	310.5	162.5
	Ընդամենը	8 748.1	8 748.1

Հանրային հեռուստաընկերության կողմից հեռարձակված հաղորդումների ծավալների տեսակարար կշիռները՝ ըստ առանձին թեմատիկ ուղղությունների, ներկայացված են Գծապատկեր 1-ում և Գծապատկեր 2-ում:

Գծապատկեր 1. 2019 թվականին Հանրային հեռուստաընկերության կողմից Առաջին ալիքով հեռարձակված հաղորդումների ծավալները (%)

Գծապատկեր 2. 2019 թվականին Հանրային հեռուստաընկերության կողմից միջազգային ալիքով հեռարձակված հաղորդումների ծավալները (%)

Լրատվական, լրատվական-վերլուծական հաղորդումներ

«Լուրեր. 60 րոպե»

«Լուրեր. 60 րոպե»-ը Հանրային հեռուստաընկերության գլխավոր լրատվական ծրագիրն է, որը համակողմանիորեն լուսաբանում է Հայաստանում, Արցախում և աշխարհում տեղի ունեցող իրադարձությունները: «Լուրեր. 60 րոպե»-ի օպերատիվ աշխատանքն իրականացնում են ինչպես Երևանում տեղակայված կենտրոնակայանը, այնպես էլ Հայաստանի Հանրապետության բոլոր մարզերում, ԱՄՆ-ում, ՌԴ-ում, Եվրոպայի մի շարք պետություններում, Մերձավոր Արևելքում և այլ երկրներում գործող թղթակցական կետերը, որոնք ապահովում են անաչառ և օպերատիվ լրահոս:

«Կիրակնօրյա ամփոփիչ լուրեր»

Կիրակնօրյա լրատվական-վերլուծական թողարկումը ներկայացնում է շաբաթվա կարևորագույն իրադարձությունները: Բացառիկ ռեպորտաժներով լուսաբանվում են լրատվությամբ ողջ խորությամբ չմեկնաբանված կամ լրահոսից դուրս մնացած սուր

անկյունները: Դրանք վերաբերում են այն իրադարձություններին, որոնք ամբողջ շաբաթ եղել են Հայաստանի ու աշխարհի ուշադրության կենտրոնում, և այն երևույթներին, որոնք այդ օրերին գուցե քավականաչափ արդիական չեն եղել, սակայն իրենց բովանդակությամբ կամ անլուծելիությամբ հանրության համար հիմնախնդիր են:

«Խորհրդարան»

Հաղորդաշարը շարժական կայանի օգնությամբ տեսագրում և եթեր է հեռարձակում ՀՀ Ազգային ժողովի քառօրյա նիստերի ընթացքը, որտեղ պատգամավորները և խումբ-խմբակցություններն իրենց հատկացված ժամանակահատվածում հանդես են գալիս հայտարարություններով, բարձրացնում սոցիալ-տնտեսական, քաղաքական, մշակութային և այլ հարցեր:

Քաղաքական, տնտեսական, հասարակական հաղորդումներ

«Հարցազրույց»

Հարցազրույցի ձևաչափով Պետրոս Ղազարյանի հեղինակային հաղորդման հյուրերն են պետական, հասարակական, մշակութային ոլորտների ինչպես հայ, այնպես էլ օտարերկրյա տարբեր գործիչներ, որոնց հետ լայնորեն քննարկվում են Հայաստանի տնտեսական, քաղաքական, մշակութային և այլ ոլորտների կարևոր ու հրատապ տարբեր թեմաներ:

«Հանրային քննարկում»

Յուրաքանչյուր կիրակի Հանրային Հեռուստաընկերությունը հնարավորություն է տալիս հեռուստադիտողին ականատես լինելու ներքաղաքական ամենաթեժ քննարկումներին: Տաղավար են հրավիրվում քաղաքական տարբեր հայացքների տեր մարդիկ, ովքեր ազատ ինքնաարտահայտման հարթակ են ստանում իրենց տեսակետը հեռուստադիտողին ներկայացնելու համար:

«Խաղի կանոններ»

Հանրային հեռուստաընկերությունը բանավեճի միջոցով հեռուստադիտողին է ներկայացնում հասարակության կողմից առավել սուր արձագանք ստացած հարցերը՝ ներկայացնելով չորս իրարամերժ տեսակետներ: Յուրաքանչյուր կողմը փորձում է փաստարկներով ներկայացնել և պաշտպանել սեփական կարծիքը և գաղափարները:

«Զինուժ»

Շաբաթական երկու անգամ Հանրային հեռուստաընկերության եթերում է ՀՀ ՊՆ տեղեկատվության վարչության «Զինուժ» ծրագիրը, որը ներկայացնում է բանակի շաբաթվա առօրյան, միջազգային ռազմաքաղաքական շփումները. մարտական հերթապահություն, զորամասային կյանք, զորավարություններ, զինվորական ճակատագրեր, զինվոր-հրամանատար փոխհարաբերություններ, պատմամշակութային նյութեր, ինչպես նաև անդրադարձ բանակի անցած հերոսական ուղուն:

«Խորհրդարանական շաբաթ»

Ազգային ժողովի լրատվական ծառայության կողմից պատրաստվող հաղորդաշարը Հանրային հեռուստաընկերության եթերում յուրաքանչյուր շաբաթ լուսաբանում է Խորհրդարանի աշխատանքը: Հաղորդման ընթացքում Խորհրդարանական խմբերն ու խմբակցությունները կանոնակարգված ժամանակահատվածում լայն հանրության համար բարձրաձայնում են իրենց համար տեսանելի խնդիրներն ու առաջարկությունները:

«Հրապարակում»

Հաղորդաշարը լուսաբանում է ՀՀ կառավարության գործունեությունը՝ հնարավորինս ամբողջական, սպառիչ և հասարակական հետաքրքրություն ներկայացնող տեղեկատվություն հաղորդելով անցած շաբաթվա ընթացքում կառավարության ընդունած կարևորագույն որոշումների, քննարկումների մասին: Հաղորդաշարը միաժամանակ ներկայացնում է գործադիր իշխանության տնտեսական քաղաքականությունը, տարբեր ոլորտներում դրա իրականացման ընթացքն ու արդյունքները:

«02»

ՀՀ ոստիկանության հասարակայնության հետ կապերի և լրատվության վարչության «02» հաղորդաշարի գործունեությունը հիմնվում է օրինականության, անձի իրավունքներն ու ազատությունը, պատիվն ու արժանապատվությունը հարգելու, մարդասիրության և հրապարակայնության սկզբունքների վրա: Այս հաղորդաշարը նպաստում է հասարակության իրավագիտակցության բարձրացմանը, ներկայացնում է օպերատիվ նկարահանումներ դեպքի վայրից, հանցագործությունների բացահայտումներ, օպերատիվ հետախուզական և քննչական միջոցառումների իրական դեպքեր, շաբաթվա քրեական քրոնիկոնը, առանձին հանցատեսակներով թեմատիկ հաղորդումներ, մասնագիտական

վերլուծություններ և եզրակացություններ, ինչպես նաև պաշտոնական հանդիպումներ, այցեր, միջոցառումներ և տեսակետներ լուսաբանող ռեպորտաժներ:

«Հայի ուժը»

«Հայի ուժը» հաղորդաշարի շրջանակներում ներկայացվում է Հայաստանի մարզերի կյանքը, հայրենասեր և իր հողին ամուր կառչած հասարակ գյուղացու օրը, կենցաղն ու հոգսերը:

«Այս օրը»

«Այս օրը» հաղորդաշարը ներկայացնում է յուրաքանչյուր օրվա պատմական իրադարձությունները և նշում, թե ինչով է նշանավորվել այդ օրը հայոց պատմության մեջ:

«Առավոտ լուսո»

Յուրաքանչյուր աշխատանքային օր Առաջին ավիքի առավոտյան եթերը մեկնարկում է «Առավոտ լուսո» հաղորդաշարով. այստեղ առկա են միանգամից մի քանի ժանրեր՝ հարցազրույց, սյուժե, ակնարկ, լրատվություն, ռեպորտաժ: Հաղորդաշարի նպատակն է հեռուստադիտողին հաղորդել օրվա ռիթմը, հետաքրքիր տեղեկություններ օրվա հասարակական և մշակութային անցուդարձի վերաբերյալ, ինչպես նաև բազմազան թեմաների շուրջ ունենալ հետաքրքիր հարցազրույցներ տարբեր ոլորտների ճանաչված մարդկանց հետ:

«Ինդեքս»

Աշխատանքային օրերին հեռարձակվող 6 րոպե տևողությամբ «Ինդեքս» լրատվական հաղորդաշարը լուսաբանում է օրվա ընթացքում Հայաստանում և ամբողջ աշխարհում տեղի ունեցած տնտեսական ոլորտի իրադարձությունները:

«Եկեք հասկանանք»

Թոք-շոուի ձևաչափով այս հաղորդաշարը առանց սահմանափակումների անդրադառնում է տարբեր ոլորտներին վերաբերող ամենատարբեր թեմաներին, ինչը արդիական է և հուզում է հասարակությանը: Հաղորդաշարը հասարակական հնչեղություն է հաղորդում կարևորագույն հարցերին՝ իրականացնելով բազմակողմանի քննարկումներ և փորձելով տալ պատասխաններ: Հաղորդաշարի ընթացքում հաղորդավարները և հրավիրյալ մասնագետները փորձում են միասին գտնել ամենաօպտիմալ ելքը ստեղծված իրավիճակից:

«Կեսգիշերն անց»

Հաղորդաշարի շրջանակներում տարբեր բնագավառների ներկայացուցիչներ անկեղծորեն կիսվում են իրենց մասնագիտական գործունեության և անձնական կենսափորձի մասին: Պատասխանելով հաղորդավարական դուետի ամենաանսպասելի հարցերին՝ հաղորդաշարի հյուրերը հասարակությանը ներկայանում են այլ տեսանկյունից՝ ավելի ազատ, ավելի անկեղծ և ավելի բաց:

«Նվիրյալներ»

Հաղորդաշարը հաղթանակների և հաղթողների մասին է ու նվիրված է Արցախյան գոյամարտին և նրա հերոս մասնակիցներին՝ զինվորից մինչև գեներալ: Հեռուստադիտողին ներկայացվում է ոչ միայն ազատամարտիկի, զինվորի ու հրամանատարի ճանապարհը, այլ նաև պատերազմում բժիշկների, հոգևորականների ու այլ մարդկանց ունեցած կարևոր ներդրումը: Հաղորդաշարի հերոսներն են այն մարդիկ, ովքեր չվախեցան կռվել ու մեռնել հանուն հայրենիքի: Կան հազվագյուտ դրվագներ մարտերից, որոնց մասին հիշում ու պատմում են ականատեսները: Մեր հերոսների պատմությունները բացահայտում են պատերազմում դրսևորած քաջության, խիզախության և հայրենասիրության լավագույն հատկանիշները, որոնք հաղթանակի կերտման ամենակարևոր գործոններից են:

Նկարահանումները կատարվում են Արցախում և Հայաստանում: Հաղթանակի ու հաղթողների մասին է պատմում վավերագրող Յվետանա Պասկալևան:

«Սպասիր ինձ»

Մասշտաբային հեռուստանախագիծ, որը յուրահատուկ միջոցներով հեռուստադիտողին թույլ է տալիս հաղորդակից լինել մարդկային ճակատագրերին ու պատմություններին: Յուրաքանչյուր շաբաթ հեռուստադիտողը ականատես է լինում անհավանական մարդկային ճակատագրերի և պատմությունների: Տարիների պատմություն ունեցող այս հաղորդաշարը անտարբեր չի թողնի որևէ մեկին՝ խորհրդավոր պատմություններ, անարդյունք որոնումներ և վերջապես դրամատիկ հանգուցալուծում: Հաղորդման գոյության քսան տարիների ընթացքում գտնվել է ավելի քան 200 000 մարդ:

«Մեկ պատուհան»

«Մեկ պատուհան» հեռուստանախագծի նպատակն է բարձրացնել մարդկանց իրավագիտակցությունը, օգնել կողմնորոշվել իրավական դաշտում և խնդիրները լուծել

օրենքի ուժով: Հաղորդաշարի ընթացքում փորձառու իրավաբանների կողմից խորհուրդներ և հնարավոր լուծումների ճանապարհներ են տրվում խնդրի առջև կանգնած անձանց՝ սեփականության և հեղինակային իրավունքի, ժառանգության կամ իրավական այլ հարցերի շուրջ:

«Եթե բոլորը»

Հեռուստանախագծի նպատակն է բարձրացնել հասարակության սոցիալական պատասխանատվության զգացումը այն ընտանիքների և երեխաների նկատմամբ, որոնք ապրում են մեր կողքին և ունեն մեր օգնության կարիքը: Յուրաքանչյուր հաղորդում ներկայացնում է մի երեխայի պատմություն, ում ճակատագիրը կարող է փոխվել հեռուստադիտողի բարեգործության միջոցով: Հաղորդաշարի յուրաքանչյուր թողարկման ընթացքում հայտարարված դրամահավաքի արդյունքում հավաքագրված գումարներն ուղղվում են հաղորդաշարի մասնակից երեխաների բուժմանը: Հաղորդաշարը կոչված է ապացուցելու, որ հասարակությունը համախմբվելով կարող է փոխել իրականությունը, և բուժում ստացած երեխաների օրինակները այդ փոխված իրականության վառ ապացույցներն են:

«Ուսուցիչը»

Հաղորդաշարի հերոսներն ուսուցիչներ են: Հայաստանի տարբեր մարզերում և գյուղերում աշխատող անձնվեր մարդկանց մասին պատմող հաղորդաշարը ներկայացնում է մեր կողքին ապրող իրական հերոսներին: Ուսուցիչներ, որոնք ամեն օր ջանք և եռանդ չեն խնայում կրթելու, պայքարելու և փոքր քայլերով մեծ փոփոխություններ անելու համար:

«Անկախ տարիքից»

Հաղորդաշարը փորձում է օգնել մարդկանց վերագտնել իրենց, իրականացնել իրենց երազանքները և նոր կյանք սկսել: Հաղորդման ընթացքում պլաստիկ վիրաբույժը, ատամնաբույժը, բժիշկ-էսթետիստն ու ոճաբանները աշխատում են հերոսուհիների հետ և օգնում նրանց վերականգնել գեղեցկությունը, հմայքը, ինքնավստահությունը և նոր կյանք սկսելու ցանկությունը:

«Մեղիա դիտորդ»

Հանրային հեռուստաընկերությունը՝ Երևանի մամուլի ակումբի, Մեղիա նախաձեռնությունների կենտրոնի և Լրատվամիջոցների էթիկայի դիտորդ մարմնի հետ

համատեղ, իրականացնում է նախագիծ, որը երկխոսության հարթակ է տրամադրում մեդիայի ներկայացուցիչներին՝ քննարկելու մասնագիտական ու էթիկային վերաբերող թեմաներ, լրագրողի և հանրության հարաբերությունների գրված ու չգրված կանոններ, խմբագրական բարդ որոշումներ և դրանցից բխող հետևանքներ:

«Իմ գործը»

Ֆիլմաշարի հիմնական նպատակն է ցույց տալ Հայաստանի գյուղական շրջաններում զարգացող բիզնեսները, դրանց առանձնահատկություններն ու կոլորիտը: Հաղորդման ընթացքում հեռուստադիտողին ներկայացվում են ժամանակակից բիզնեսի յուրահատկությունները, կիրառվող նորարարություններն ու ստեղծման պատմությունները. ինչ խնդիրների են բախվում մեր հերոսները, ինչպես են դիմակայում մարտահրավերներին և այլն: Ֆիլմաշարի ընթացքում ուրվագծվում է ժամանակակից Հայաստանի հաջողակ ագրո-բիզնեսմենի կերպարը:

«Սկիզբ»

Փաստավավերագրական ֆիլմաշար, որը նվիրված է Հայաստանի Երրորդ Հանրապետության ստեղծման պատմությանը: Ֆիլմաշարի նպատակն է հասարակությանը ներկայացնել Երրորդ հանրապետության անցած ուղին՝ հայտնի և անհայտ առանցքային դերակատարների վկայություններով և մեկնաբանություններով:

«Դեպի տուն»

Հաղորդաշար, որի հերոսները Սփյուռքից հայրենիք տեղափոխված մարդիկ են, ովքեր մշտական բնակություն են հաստատել և աշխատում են Մայր Հայրենիքում:

Մշակութային հաղորդումներ

«Կտոր մը Հայաստան»

Հաղորդումը ներկայացնում է պատմություններ այն մարդկանց մասին, ովքեր աշխարհի ցանկացած անկյունում ստեղծում, պահպանում ու փայփայում են Հայաստանի իրենց կտորը: Օտար երկրներում մշակույթի, լեզվի և ավանդույթների պահպանման կարևորության, նշանակալիության և խոչընդոտների մասին հյուրերը պատմում են մենախոսության ֆորմատով՝ ներկայացնելով իրենց Հայաստանը:

«Կողք կողքի»

Հաղորդաշարի ընթացքում Առաջին ալիքն անդրադառնում է Հայաստանում ապրող ազգային փոքրամասնություններին՝ ներկայացնելով նրանց կենսագործունեությունը: Հաղորդաշարը պատմում է Հայաստանում ապրող տարբեր ազգերի համայնքային կյանքի, մշակույթի և սովորույթների մասին: Այրելով, աշխատելով և արարելով Հայաստանում՝ նրանք նպաստում են մեր երկրի տնտեսական ակտիվությանը և մշակութային կյանքի հարստացմանը:

«Հայրենեան»

Հայագիտական, ճանաչողական, ազգագրական հենքով ֆիլմաշարը ներկայացնում է այն ամենը, ինչը հային դարձնում է հայ, Հայաստանն ու հայկականը եզակի: Հաղորդման ընթացքում ներկայացվում են այն արժեքներն ու ավանդույթները, որոնք դարեր շարունակ կերտել են հայի կերպարն ու հայ մշակույթը: Հաղորդաշարը հնարավորություն է տալիս թե՛ տեղացիներին, թե՛ սփյուռքահայերին, թե՛ օտարերկրացիներին Հայաստանն ավելի լավ ճանաչել և հայկականը ավելի շատ գնահատել:

«Հայից Հայ»

ՀՀ մշակույթի վաստակավոր գործիչ Արփեն Մովսեսյանի «Հայից Հայ» հեղինակային հաղորդաշարը լուսաբանում է հայ արվեստը, մշակույթը, գիտությունն ու պատմությունը: Հաղորդաշարի յուրաքանչյուր թողարկում նվիրված է հայ մշակույթի, արվեստի կամ այլ բնագավառի կարկառուն ներկայացուցիչների կյանքի և գործունեության լուսաբանմանը: Այս հաղորդաշարի նպատակն է հեռուստադիտողին ծանոթացնել հայ ազգի ականավոր ներկայացուցիչների կյանքի և գործունեության հայտնի և անհայտ կողմերին: Հաղորդման հեղինակ և վարող Արփեն Մովսեսյանը հանդիպումներ է ունենում տարբեր բնագավառների հայ գործիչների հետ և զրուցում հայ մեծերի կյանքի ու գործունեության մասին:

«Հեռուստաթատրոն»

Սույն խորագրի ներքո ցուցադրվում են տարբեր տարիների ինչպես ճանաչված ու սիրված, այնպես էլ նախկինում չհեռարձակված հեռուստաներկայացումները:

«Մշակութային ազդագիր»

Լրատվական մշակութային հաղորդաշար, որը ներկայացնում է հանրապետության պատկերասրահներում, ցուցահանդեսներում, գրատներում, թանգարաններում և

մշակութային այլ հաստատություններում տեղի ունեցող ստեղծագործական ու հոբելյանական միջոցառումները:

Ֆիլմեր և մշակութային այլ հաղորդումներ

2019 թվականին Հանրային հեռուստաընկերությունը շարունակել է հեռարձակել հայրենական և արտասահմանյան հայտնի կինոարտադրող ընկերությունների արտադրության թե՛ արդեն սիրված և թե՛ ժամանակակից գեղարվեստական ու վավերագրական ֆիլմեր, հայ գրողների ստեղծագործությունների մոտիվներով նկարահանված բազմասերիանոց հեռուստատեսային գեղարվեստական ֆիլմեր («Քաոս», «Վերջին ուսուցիչը», «Շահմարի առեղծվածը», «Թողություն», «Ժիրայր Գլենց» և այլն), ինչպես նաև լուսաբանել մշակութային տարաբնույթ միջոցառումներ և փառատոններ («Ոսկե ծիրան», Կաննի կինոփառատոն, ամերիկյան կինոակադեմիայի ամենամյա Օսկար մրցանակաբաշխություն, ցուցահանդեսներ, ազգային մրցանակաբաշխություններ, տարբեր ոլորտների հայ անվանի գործիչների հոբելյանական երեկոներ, փառատոններ և նշանակալի մշակութային այլ միջոցառումներ):

Կրթական, մանկապատանեկան հաղորդումներ

«Դու գիտես»

Ինտելեկտուալ հաղորդաշարի շրջանակներում հեռուստադիտողը ականատես է լինում թե ինչպես են Երևանի, հանրապետության բոլոր մարզերի ու Արցախի դպրոցներում սովորող երեխաները դրսևորում իրենց գիտելիքները: Նախագծի նպատակն է խրախուսել լավագույն աշակերտներին, բարձրացնել դպրոցի և ուսուցչի դերն ու նշանակությունը:

«Ուչիկ Բուչիկ»

«Ուչիկ Բուչիկ»-ը հաղորդաշար է՝ նախատեսված 3-8 տարեկան երեխաների համար: Հաղորդաշարի նպատակն է կրթել ու դաստիարակել հայ երեխաներին: Համացանցը լի է բազմազան ու բազմապիսի մանկական հաղորդումներով, որոնց հայերեն տարբերակները, ցավոք, գրեթե չկան: «Ուչիկ Բուչիկ»-ը փորձում է լրացնել այդ բացը՝ մատուցելով երեխաներին հայերեն լեզվով կրթական հաղորդումներ: Հաղորդաշարը կձանոթացնի երեխաներին նաև քաղաքավարության կանոնների հետ: Երեխաները իրենք կփորձեն պարզել, թե ի՞նչն է ճիշտ և ի՞նչը սխալ՝ պատասխանելով տարբեր հարցերի:

«IT մարդիկ»

Հաղորդաշարը բացահայտում է տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ոլորտի մի շարք նոր ու հետաքրքիր փաստեր, տրամադրում է թարմ տեղեկատվություն, փորձում է ցույց տալ տեղեկատվական տեխնոլոգիաների դերը մեր կյանքում և այն ամենը, ինչը վերաբերում է Այ Ռի ոլորտին և ինչը հետաքրքիր լինի հեռուստադիտողին:

«Մանուկների Աստվածաշունչ»

Երեխաները պատմում են սուրբգրային պատմություններ: Հաղորդաշարը իլուստրացվում է հայկական միջնադարյան մանրանկարների ոճով պատրաստված տիկնիկներով:

Մուլտֆիլմեր և կրթական այլ հաղորդումներ

2019 թվականի ընթացքում Հանրային հեռուստաընկերությունը շարունակել է հեռարձակել ինչպես արտասահմանյան հայտնի, այնպես էլ հայ դասական ու սիրված մուլտֆիլմեր:

Գիտաճանաչողական, հայոց լեզվի և պատմության հաղորդումներ

«Արվեստը և իրականությունը»

Հաղորդաշարը փորձում է բացահայտել արվեստի բազմաբովանդակ աշխարհը՝ անդրադառնալով նրա տարբեր ոլորտներին: Տվյալ ոլորտի մասնագետների հետ ունեցած հարցազրույցների միջոցով հեռուստադիտողը հնարավորություն է ստանում մասնագիտական տեսանկյունից ավելի խորը ուսումնասիրել արվեստը:

«Հայաստանի ճամփեքով»

Հաղորդաշարը հայրենաճանաչության յուրօրինակ հեռուստադաս է, որը լսարանի ուշադրությունն է հրավիրում մեր հայրենիքի նյութական և մարդկային հարստության վրա, ձևավորում պատասխանատու վերաբերմունք սեփական մշակութային ժառանգության նկատմամբ: Հաղորդաշարի նպատակն է Հայաստանի պատմաճարտարապետական հուշարձանների, մշակութային ժառանգության և ականավոր մարդկանց հանրահռչակումը:

«Օտար, ամայի ճամփեքի վրա»

Հաղորդաշարը յուրատեսակ հեռուստատեսային նախագիծ է, որը հեռուստադիտողին ուղեկցում է աշխարհի զանազան երկրներով ու քաղաքներով: Այս հեռուստանախագիծը

հնարավորություն է տալիս ոչ միայն ճանաչելու աշխարհի պատմաճարտարապետական հուշարձաններն ու տեսնելու տեսարժան վայրերը, այլև ծանոթանալու համաշխարհային քաղաքակրթության մշակութային առանձնահատկություններին: Հաղորդաշարը նպատակ ունի յուրաքանչյուր արտասահմանյան ճամփորդության ժամանակ հեռուստադիտողին ներկայացնել տեղի հայ համայնքը և վերջինիս ունեցած ավանդը տվյալ երկրի մշակութային և տնտեսական կյանքում:

«Բացահայտիր Հայաստանը»

Հաղորդաշարի շրջանակներում ներկայացվում են երկրի բնակավայրերը, պատմամշակութային կոթողները, եկեղեցիներն ու վանքերը, զբոսաշրջիկների համար հետաքրքրություն ներկայացնող վայրերը: Հաղորդաշարի նպատակն է բացահայտել կոնկրետ մշակութային հաստատության, հուշարձանի կամ հանրահայտ մեկ այլ վայրի պատմությունը, նշանակությունը, արտացոլումը ազգային մշակույթում, ներկայացնել այն որպես տուրիստական նշանակություն ունեցող կառույց կամ վայր, հեռուստադիտողին տրամադրել դրա հետ կապված ուշագրավ տեղեկություններ, փաստեր կամ լեգենդներ: Հաղորդաշարն ընդգրկում է նաև Արցախի Հանրապետությունն ու պատմական Արցախը, բնակավայրի հոգևոր ու մշակութային կոթողները, հարուստ բնությունն ու հետաքրքիր պատմությունը, հերոսական անցյալով վաստակած ներկան, ազգային սովորույթները, ավանդական խոհանոցն ու հայտնի արցախցիներին:

«Մերոնք»

Հաղորդումը պատմում է աշխարհի տարբեր երկրներում ապրող ու գործունեություն ծավալող հայերի մասին, ովքեր իրենց աշխատանքով մեծ համբավ են բերում Հայաստանին: Անդրադարձ է կատարվում աշխարհի տարբեր երկրներում ձևավորված հայկական համայնքներին, որոնք, հավատարիմ մնալով իրենց առաքելությանը, համախմբում են հայերին: Հաղորդման շրջանակներում ներկայացվում են նաև Հայաստան վերադարձած սփյուռքահայերը, ովքեր իրենց գործունեությամբ նախընտրում են շենացնել հայրենի երկիրը: Անդրադարձ է կատարվում նաև հայաստանյան կատարողներին, համույթներին ու թատերախմբերին, որոնք ելույթներով հանդես են գալիս արտերկրում և ավելի ճանաչելի դարձնում Հայաստանը:

«Բարև, Էրգիր»

Հաղորդաշարի ընթացքում հայտնի հաղորդավարը այցելում է Արևմտյան Հայաստանի պատմական բնակավայրեր և իր ուխտագնացության ընթացքում յուրովի ներկայացնում հայկական պատմական տարածքները, վերջիններիս ծագումնաբանությունն ու պատմական զարգացումը: Այս յուրօրինակ գիտահանրամատչելի հաղորդաշարի նպատակն է տեսանելի եղանակով մատաղ սերնդին ներկայացնել Հայաստանի պատմությունը:

«Մեր արխիվը»

Տասնամյակներ շարունակ Հանրային հեռուստաընկերությունը, իր ամենօրյա եթերները պահպանելով, ստեղծել և շարունակում է հարստացնել իր արխիվը: Արխիվացված ցանկացած պատկեր ժամանակի ընթացքում որքան ներկայից հեռանում է, այնքան դառնում է ավելի հետաքրքիր, իսկ փորձառու հաղորդավարի մեկնաբանությունները, ուղեկցվելով արխիվային ուշագրավ կադրերով, էլ ավելի պատկերավոր են դարձնում հաղորդումը:

«Լրագրողական մենամարտ»

Հաղորդաշարի նպատակն է հեռուստատեսության ոլորտի մասնագետների շնորհիվ օգնել երիտասարդ լրագրողներին յուրացնել անհրաժեշտ լրագրողական գործիքները և առանձին իրավիճակներում ցուցադրել իրենց սեփական մասնագիտական հմտությունները:

«Հիմնաքարը»

Հաղորդաշարը յուրօրինակ անդրադարձ է հայկական ճարտարապետական կոթողներին, պատմամշակութային արժեք ներկայացնող կառույցներին: Հաղորդաշարի նպատակը բոլորովին այլ մեկնաբանությամբ, այլ տեսանկյունից, յուրօրինակ մատուցմամբ, մինչ այժմ չբացահայտված կամ հանրության լայն շերտերին ոչ այնքան հայտնի իրողությունների բացահայտումը, նոր փաստերի վերհանումն ու արխիվային նյութի խորքային ուսումնասիրությունն է:

«Վարդապետը»

2019 թվականին Հանրային հեռուստաընկերությունը նախաձեռնեց նկարահանել վավերագրական-փաստագրական ֆիլմ՝ նվիրված Կոմիտաս վարդապետի 150 ամյակին: Ֆիլմի գլխավոր նպատակն էր ներկայացնել Կոմիտասի՝ հնարավորինս ճշգրիտ, ամբողջական կերպարը, նրա կատարած աշխատանքի ծավալն ու կարևորությունը, անդրադառնալ քիչ հայտնի կենսագրական և ստեղծագործական տվյալներին, փորձել լույս

սփռել նրան վերաբերող իրարամերժ փաստերի վրա, գնահատել նրա թողած ազդեցությունն ու ժառանգությունը: Նկարահանումներն իրականացվել են Եվրոպայի և Ասիայի 9 քաղաքներում, որտեղ վարդապետն իր կենսագրության տարբեր տարիներին ապրել է և ստեղծագործել: Ֆիլմում փորձ է արվել ցույց տալ վարդապետի ստեղծագործական ուղու և կենսագրության բոլոր շրջանները՝ մանկությունը Քյոթահիայում, ուսումնառությունն Էջմիածնում, Թբիլիսիում, Բեռլինում, շփումը հայ և օտարազգի հայտնի ժամանակակիցների հետ, անդամակցությունը միջազգային երաժշտական ընկերությանը, հայ երգի տարածումը ողջ աշխարհում, համերգ-դասախոսությունները Հայաստանում և արտերկրում, կարևորագույն հոդվածների հրատարակումն արտասահմանյան պարբերականներում: Ֆիլմում Կոմիտասի մասին իրենց ուսումնասիրությունների արդյունքն են ներկայացնում նաև օտարազգի երաժշտագետներն ու գիտնականները:

«Համատես Ավետարաններ»

Տեր Ռուբեն վարդապետ Զարգարյանը ներկայացնում է Համատես Ավետարաններում առկա տարբերությունները, ներկայացնում դրանց մեկնությունները և համեմատական վերլուծությունը:

«Շաբաթը եկեղեցու կյանքում»

Հաղորդաշարում ներկայացվում են 2000 թվականից հետո Հայ Առաքելական Սուրբ Եկեղեցու կյանքում տեղի ունեցած կարևոր դեպքերն ու իրադարձությունները:

Փաստավավերագրական ֆիլմեր

2019 թվականին Հանրային հեռուստաընկերության կողմից պատրաստվել և հեռարձակվել են տարբեր ոլորտներում նշանակալի ներդրում ունեցող մեծանուն հայ գործիչների կյանքի ու գործունեության մասին պատմող փաստավավերագրական ֆիլմեր:

Մարզական հաղորդումներ

«Հաղթանակ կերտողները»

«Հաղթանակ կերտողները» հեռուստատեսային փաստագրության ժանրում նկարահանված ֆիլմաշար է, որը պատմում է հայկական սպորտի վառ ներկայացուցիչների մասին: Համաշխարհային սպորտում հայկական եռագույնի պատիվը միշտ բարձր պահած, ուրախության արցունքներ և հաղթանակի անկրկնելի պահեր պարգևած մարզիկների մասին

Ֆիլմաշարը բացահայտում է այն ամենը, ինչը սովորաբար մնում է կադրից դուրս. անդադար մարզումներ, վնասվածքներ, անասելի ցավ ու հիասթափություններ, և այս ամենի հետ մեկտեղ՝ չընդհատվող պատմություններ, որոնք ստեղծել են հաղթանակ:

«Սպորտ՝ Գիլոյանի հետ»

Կարեն Գիլոյանի հեղինակային հաղորդումը յուրաքանչյուր շաբաթ ներկայացնում է հայկական սպորտային կյանքի ամենահրատապ ու կարևորագույն թեմաները: Հաղորդման ուշադրության կենտրոնում են տվյալ շաբաթվա ամենահետաքրքիր թեմաները, որոնց շուրջ հարցերը քննարկվում են ոլորտի ամենատարբեր մասնագետների հետ:

«Քո սպորտը»

Նախագծի նպատակն է խթանել սպորտի և առողջ ապրելակերպի հանդեպ հետաքրքրությունը, ներկայացնել սպորտային ոլորտի բազմազանությունը, ինչպես նաև օգնել հեռուստադիտողին մարզվել գրագետ և առանց առողջությանը վնաս հասցնելու: Նախագծի շրջանակում մրցակիցներն իրենց ուժերը փորձում են սպորտի ամենատարբեր ոլորտներում՝ վազք, մարզասրահային պարապմունք, հեծանվասպորտ, լող, առագաստային սպորտ, ինչպես նաև էքստրեմալ մարզաձևեր:

Մարզական այլ հաղորդումներ

2019 թվականին Հանրային հեռուստաընկերության եթերում հեռարձակվել են նշանակալի սպորտային տարբեր միջոցառումներ՝ ըմբշամարտի և ծանրամարտի Եվրոպայի ու աշխարհի առաջնությունները, ՖԻՖԱ լավագույն ֆուտբոլիստի մրցանակաբաշխություն, ֆուտբոլի կանանց աշխարհի առաջնություն, մինչև 17 ու մինչև 20 տարեկանների ֆուտբոլի աշխարհի առաջնություն, մինչև 19 տարեկանների ֆուտբոլի Եվրոպայի առաջնություն և այլ նշանակալից սպորտային իրադարձություններ:

Երաժշտական հաղորդումներ

«Երգ երգոց»

Արդեն շուրջ տասը տարի է՝ հաղորդաշարի թեման հայ երգն է՝ սկսած միջնադարյան տաղերից մինչև 80-ականների վերջի հեղինակային երգերը: Առանձին հաղորդումներ են նվիրվում հայ անվանի կոմպոզիտորներին և նրանց ստեղծագործություններին, զանազան հոբելյանական առիթներով հնչում են սիրված երգեր: Հաղորդաշարը հարթակ է

տրամադրում, ինչպես հանդիսատեսի կողմից արդեն սիրված կատարողներին, այնպես էլ սկսնակ կամ ոչ այդքան մեծ ճանաչում ունեցող տաղանդաշատ արտիստներին, որոնց կատարումներին զուգահեռ՝ հատուկ պատրաստված ժամանակագրական տեսաֆիլմերով ներկայացվում է տվյալ երգի կամ հեղինակի ժամանակաշրջանի սոցիալ-քաղաքական և տնտեսական համատեքստը՝ հաղորդմանն օժտելով նաև ճանաչողական ոչ պակաս կարևոր գործառույթով: Հաղորդման բովանդակային նյութին համապատասխան՝ հրավիրվում են հյուրեր, ովքեր իրենց մեկնաբանություններով և հուշերով ամբողջացնում են տվյալ թեմայի համակողմանի լուսաբանումը:

«Երաժշտական փոստարկը»

Հաղորդաշարը հեռուստադիտողին հնարավորություն է տալիս իր ուղարկած նամակների միջոցով պատվիրել և ունկնդրել սիրելի կատարումները: Սուսաննա Շահինյանի մեկնաբանությամբ այս հաղորդաշարը ամենաերկարատևն է Հանրային հեռուստաընկերության եթերում և չի դադարում լինել ամենադիտվող ծրագրերից մեկը Հայաստանի մարզերում: Հաղորդումների ընթացքում մատուցվում են բազմազան ու բազմաժանր երգեր՝ դասական, ազգային, ժողովրդական, ազգագրական, հայկական և արտասահմանյան էստրադա, հեղինակային և շատ ու շատ հին ու նոր ստեղծագործություններ:

«Դեպի Մանկական Եվրատեսիլ»

Հանրային հեռուստաընկերությունը հեռարձակել է «Դեպի Մանկական Եվրատեսիլ» երաժշտական մրցութային ծրագրերը, որտեղ յուրաքանչյուր մասնակից հնարավորություն է ունեցել հարթել իր ճանապարհը՝ դեպի հեղինակավոր «Մանկական Եվրատեսիլ» երգի մրցույթ:

Համերգներ և երաժշտական այլ հաղորդումներ

2019 թվականին Հանրային հեռուստաընկերությունը հեռարձակել է «Եվրատեսիլ» և «Մանկական Եվրատեսիլ» երգի մրցույթները, «Գրեմմի» երաժշտական մրցանակաբաշխությունը, Վիեննայի ֆիլհարմոնիկ նվագախմբի հատուկ համերգները, հայ հեղինակավոր կոմպոզիտորներին և երաժիշտներին նվիրված հոբելյանական տարբեր համերգներ, հայտնի օպերաներ, ինչպես նաև հայրենական ու միջազգային այլ երաժշտական հեղինակավոր իրադարձություններ:

Զվարճալի-ժամանցային հաղորդումներ

«Պատրաստենք միասին»

Հաղորդաշարը օր օրի զարմացնում է իր հեռուստադիտողին խոհանոցային նրբություններով և նոր բաղադրատոմսերով: Յուրաքանչյուր թողարկմանը հեղինակ Սարգիս Մկրտչյանն իր յուրահատուկ ոճով և հետաքրքիր մտահղացումներով պատրաստում է ինչպես ավանդական ուտեստներ հայկական և համաշխարհային խոհանոցներից, այնպես էլ ներկայացնում իմպրովիզացիոն եղանակով ստեղծված կամ վերափոխված ուտեստներ, որոնք արագ և հեշտ կարող է պատրաստել յուրաքանչյուրը:

«Լավ երեկո»

«Լավ երեկո» հեռուստանախագիծը ներկայացված է ողջ աշխարհում հայտնի և սիրված «Երեկոյան շոու» ձևաչափով: Հաղորդավարները ծրագրի շրջանակում հյուրընկալում են հայաստանյան և համաշխարհային ճանաչում ունեցող անձանց, քննարկում են շաբաթվա ընթացքում տեղի ունեցած հետաքրքիր և կարևոր իրադարձությունները: Հանդիպումը ոչ պաշտոնական ձևաչափ ունի, իսկ ծրագիրը հագեցած է հումորային բեմականացումներով, երաժշտական համարներով և շատ ու շատ զվարճալի և ուշագրավ տեսանյութերով: Հյուրերը հաղորդավարների հետ մասնակցում են նաև ժամանցային ու ինտերակտիվ խաղերի:

«Կապրենք կտեսնենք»

Մեկը մյուսի տեսակետին հակասող չորս հաղորդավարներ հավաքվում են մեկ սեղանի շուրջ, հասարակության մեջ ամենաքննարկվող բազում թեմաներ լուսաբանելու, տեղեկատվություն տրամադրելու և այն տարբեր հյուրերի հետ քննարկելու համար: Հաղորդաշարի ընթացքում անցկացվում են հոգեբանական խաղեր, ցուցադրվում են ռեպորտաժներ: Վերջում հաղորդավարներն ամփոփում են օրվա թեման՝ առաջարկելով հետաքրքիր և օգտակար լուծումներ:

Զվարճալի-ժամանցային այլ հաղորդումներ

2019 թվականի ընթացքում Առաջին ալիքը հեռարձակել է նաև բրազիլական, ամերիկյան, իսպանական ու ռուսական արտադրության զգալի դիտողականություն ապահովող բազմասերիանոց ֆիլմեր (Տիկին պետքարտուղար, Լավ բժիշկը, Քենեդիները, Աննա Կարենինա և այլն):

Հեռուստահաղորդումների հեռարձակում

2019 թվականին Հանրային հեռուստաընկերության Առաջին ալիքի և միջազգային ալիքի հաղորդումները շարունակվել են հեռարձակվել օրական 24 ժամ:

Առաջին ալիքի հեռարձակումը ՀՀ տարածքում և Արցախում իրականացվել է «Հայաստանի հեռուստատեսային և ռադիոհաղորդիչ ցանց» ՓԲ ընկերության միջոցով: Երևան քաղաքում իրականացվել է թվային հեռարձակում HD ձևաչափով, իսկ ՀՀ մարզերում և Արցախում իրականացվել է թվային հեռարձակում SD ձևաչափով:

2019 թվականին Հանրային հեռուստաընկերության միջազգային ալիքի հեռարձակումն արտերկրում ապահովվել է Գլոբքասթ և Յութելսաթ ընկերությունների կողմից բաց ազդանշանով՝ Գալաքսի-19 և Հոթբրդ-13C արբանյակների միջոցով, որոնց հեռարձակման ընդհանուր տիրույթը ներառել է ամբողջ Եվրոպան, Ասիայի հյուսիս-արևելքի մեծ մասը (Միջին Ասիա, Իրան, Ռուսաստանի հիմնական մաս՝ բացառությամբ հեռավոր արևելյան հատվածի), Մերձավոր Արևելքի և Հյուսիսային Աֆրիկայի երկրները, Հյուսիսային Ամերիկան և Հարավային Ամերիկայի հյուսիսային մասը:

Հանրային հեռուստաընկերությունը շարունակել է նաև իր աշխատանքներն արտասահմանի հայկական մեծ համայնքներ ունեցող բնակավայրերում մալուխային կապուղիներով միջազգային ալիքը հեռարձակելու ուղղությամբ: Ֆրանսիայում մալուխային ցանցերով Հանրային հեռուստաընկերության միջազգային ալիքի հաղորդումները հեռարձակվել են ֆրանսիական տարբեր ընկերությունների կողմից: ԱՄՆ-ում միջազգային ալիքը շարունակել է հեռարձակվել Վերայզոն ընկերության միջոցով, որը ոլորտի առաջատարներից է, ինչպես նաև մի շարք այլ՝ ինտերնետային լուծումներով մեծ տարածում ունեցող ընկերությունների միջոցով: Շարունակվել են աշխատանքները հեռուստաալիքի լսարանի ընդլայնման ուղղությամբ նաև ԱՊՀ երկրներում, հատկապես՝ Ռուսաստանում, Ուկրաինայում, Ղազախստանում, Մոլդովայում, ինչպես նաև Վրաստանում, ինչի արդյունքում աճել են Հանրային հեռուստաընկերության հաղորդումների հեռարձակման ծավալները:

Հանրային հեռուստաընկերության միջազգային հեռուստաալիքը ԱՄՆ Կալիֆոռնիա նահանգի Լոս Անջելես քաղաքում և հարակից շրջաններում հասանելի է նաև թվային վերգետնյա չկոդավորված ալիքներով, ինչը հնարավորություն է տալիս այդ շրջաններում

բնակվող ավելի քան կես միլիոն հայ բնակչությանն անվճար և դյուրին ձևով դիտելու Հանրային հեռուստաընկերության հաղորդումները:

Հանրային հեռուստաընկերությունն իր պաշտոնական վեբ կայքի (www.1tv.am) միջոցով շարունակել է իրականացնել հեռարձակում իրական ժամանակում՝ հասանելի դարձնելով հաղորդումների համաժամանակյա դիտումը ամբողջ աշխարհում: Հանրային հեռուստաընկերության եթերին կարելի է հետևել ինչպես անհատական համակարգչով ու ինտերնետային հեռուստատեսությամբ, այնպես էլ բջջային հեռախոսներով և պլանշետներով (IPTV և OTT)՝ IOS և Android համակարգերի համար մշակված անվճար բջջային հավելվածների միջոցով: Առցանց հեռարձակումը ապահովելու նպատակով կնքվել է պայմանագիր LiveStreamCDN ամերիկյան կազմակերպության հետ, որի հեռարձակող սերվերային համակարգերը թույլ են տալիս աշխարհի գրեթե բոլոր անկյուններ հասնել որակյալ և չընդհատվող թվային ազդանշան: Ինտերնետ ազդանշանի վերահեռարձակման նպատակով 2019թ-ին կնքվել են 20-ից ավելի պայմանագրեր IPTV և OTT ծառայություններ մատուցող ընկերությունների հետ ԱՄՆ-ում, Եվրոպայում և Ռուսաստանի դաշնությունում:

Առավել կայուն առցանց հեռարձակում ունենալու արդյունքում տարեցտարի աճում է կայքով և բջջային հավելվածներով համաժամանակյա դիտումների քանակը և ընդհանուր դիտելիության մակարդակը: Թարմացվել է Հանրային հեռուստաընկերության վեբ կայքը, ավելացել է կայքէջի միջոցով հասանելի հաղորդումների քանակը՝ հեղինակային և հեռարձակման իրավունքների խիստ պաշտպանությամբ:

2019թ. սեպտեմբերից գործարկվել է Հանրային հեռուստաընկերության լրատվական ծառայության նոր պաշտոնական առցանց կայքը, որի շնորհիվ օպերատիվ ու հավաստի տեղեկատվությունը հասանելի է դառնում հանրությանը: Տեղեկատվությունը և առցանց լրատվական հաղորդումները հեռարձակվում են նաև սոցիալական կայքերում, ինչը հնարավորություն է ընձեռում սոցցանցերի օգտատերին ևս հաղորդակից լինել Հանրային հեռուստաընկերության ստեղծած բովանդակությանը:

Ֆինանսատնտեսական գործունեություն

Հանրային հեռուստաընկերությունը 2019 թվականին իր գործունեությունն իրականացրել է ՀՀ պետական բյուջեից հեռուստատեսային ծառայությունների մատուցման

դիմաց ստացված գումարի և կապիտալ դրամաշնորհի, միջազգային ալիքի առևտրային և Առաջին ալիքի սոցիալական գովազդից, մշակութային, ուսումնական, գիտակրթական և սպորտային հեռուստահաղորդումների ցուցադրման ընթացքում հովանավորչությունից, սեփական արտադրության տեսաշարային, ձայնաշարային և տեսաձայնաշարային նյութերի վաճառքից և օրենսդրությամբ չարգելված այլ աղբյուրներից ստացված եկամուտների հաշվին:

Հեռուստահաղորդումների պատրաստման և հեռարձակման, ինչպես նաև տեխնիկական վերազինման ֆինանսավորման նպատակով «ՀՀ 2019 թվականի պետական բյուջեի մասին» ՀՀ օրենքով Հանրային հեռուստաընկերությանը հատկացվել է՝

- 11002 «Հեռուստատեսային ծառայություններ» միջոցառմամբ՝ 5 977 833.0 հազ. դրամ, ներառյալ ավելացված արժեքի հարկը (բյուջետային ծախսերի տնտեսագիտական դասակարգման «Տեղեկատվական ծառայություններ» հոդվածով և
- 32002 «Ներդրումներ տեխնիկական վերազինման նպատակով» միջոցառմամբ՝ 62 889.4 հազ. դրամ, (բյուջետային ծախսերի տնտեսագիտական դասակարգման «Ընթացիկ դրամաշնորհներ պետական և համայնքային առևտրային կազմակերպություններին» հոդվածով):

Բացի այդ, ՀՀ կառավարության 2019 թվականի հոկտեմբերի 10-ի N 1421-Ն որոշմամբ, ավելացված արժեքի հարկի գծով հարկային պարտավորությունը վճարելու նպատակով, 12005 ««Հայաստանի հանրային հեռուստաընկերություն» փակ բաժնետիրական ընկերության ավելացված արժեքի հարկի (ներառյալ՝ տույժերի և տուգանքների) գծով առաջացած հարկային պարտավորությունների փոխհատուցում» միջոցառմամբ Հանրային հեռուստաընկերությանը հատկացվել է 1 277 254.0 հազ. դրամ (բյուջետային ծախսերի տնտեսագիտական դասակարգման «Ընթացիկ դրամաշնորհներ պետական և համայնքային առևտրային կազմակերպություններին» հոդվածով):

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված են Հանրային հեռուստաընկերության կողմից 2019 թվականին ստացված եկամուտները՝ ըստ եկամուտների ստացման առանձին աղբյուրների:

Աղյուսակ 4

**2019 թվականին Հանրային հեռուստաընկերության կողմից ստացված եկամուտները՝
ըստ ստացման աղբյուրների**

(հազ. դրամ)

Հ/Հ	Եկամտի տեսակ	Գումար
1	ՀՀ պետական բյուջեից հիմնական գործունեությունից եկամուտ	4 981 527
2	Ակտիվներին վերաբերող շնորհներից եկամուտ	1 149 101
3	Այլ դրամաշնորհներից եկամուտ	78 149
4	ՀՀ պետական բյուջեից ԱԱՀ-ի գծով հարկային պարտավորությունների կատարման նպատակով տրամադրված դրամաշնորհից եկամուտ	1 277 254
5	Առևտրային եկամուտներ, այդ թվում՝	161 858
5.1	<i>Առաջին ալիքի սոցիալական գովազդից, մշակութային, ուսումնական, գիտակրթական և սպորտային հաղորդումների հովանավորչությունից, միջազգային ալիքի առևտրային գովազդից եկամուտ</i>	107 348
5.2	<i>Ֆիլմերի և հաղորդումների պատրաստումից եկամուտ</i>	12 000
5.3	<i>Հեռարձակումից և վերահեռարձակումից եկամուտ</i>	33 829
5.4	<i>Այլ առևտրային եկամուտ</i>	8 681
6	Այլ եկամուտ	11 101
Ընդամենը		7 658 990

Աղյուսակ 4-ի «Ակտիվներին վերաբերող շնորհներից եկամուտ» տողում ներառված են ՀՀ պետական բյուջեից ստացված կապիտալ դրամաշնորհի հաշվին ձեռք բերված, ինչպես նաև անհատույց ստացված ակտիվների գծով եկամուտները:

2019 թվականին Հանրային հեռուստաընկերությունը ՀՀ պետական բյուջեից և այլ աղբյուրներից ստացված եկամուտներն ուղղել է օրենսդրությամբ ամրագրված լիազորությունների իրականացմանը:

Աղյուսակ 5-ում ներկայացված են Հանրային հեռուստաընկերության 2019 թվականի գործունեության ընթացքում կատարված ծախսերը՝ ըստ հիմնական ծախսային ուղղությունների:

Աղյուսակ 5

**2019 թվականին Հանրային հեռուստաընկերության կողմից կատարված ծախսերը՝ ըստ
հիմնական ուղղությունների**

(հազ. դրամ)

Հ/Հ	Ծախսային ուղղություններ	Գումար
1	Աշխատավարձեր, հավելավճարներ և այլ վարձատրություններ	1 981 623
2	Հեռուստահաղորդումների արտադրության, հեռուստահաղորդումների և ֆիլմերի հեռարձակման իրավունքի ձեռքբերման ծախսեր	2 118 738

Հ/Հ	Ծախսային ուղղություններ	Գումար
3	Հեռարձակման ծախսեր	257 170
4	Մաշվածք և ամորտիզացիա	1 421 457
5	Այլ ծախսեր	439 806
6	ԱԱՀ-ի գծով հարկային պարտավորությունների գծով ծախս	1 694 655
Ընդամենը		7 913 449

Աշխատավարձերի, հավելավճարների և այլ վարձատրությունների գծով ծախսերը կազմել են ընդհանուր ծախսերի 25.0%-ը և ներառել են հաստիքային աշխատողների աշխատանքի վարձատրության, մարզային և արտերկրի թղթակիցների վարձատրության, ինչպես նաև լրատվական առցանց կայքի կազմակերպման գծով պայմանագրային հիմունքներով ներգրավված անձանց վարձատրության ծախսերը:

Հեռուստահաղորդումների արտադրության, հեռուստահաղորդումների և ֆիլմերի հեռարձակման իրավունքի ձեռքբերման ծախսերը կազմել են ընդհանուր ծախսերի 26.8%-ը և ներառել են հեռուստահաղորդումների արտադրության և ձեռքբերման, հեռուստահաղորդումների, ֆիլմերի և տարբեր նշանակալի սպորտային ու մշակութային միջոցառումների հեռարձակման իրավունքների ձեռքբերման և հեռարձակման ծախսերը, հաղորդումների ստեղծագործական խմբերի և կրկնօրինակման ծառայությունների վարձատրության, տաղավարների ձևավորման դեկորացիաների ձեռքբերման և հաղորդումների արտադրության այլ ծախսերը:

Հեռարձակման ծախսերը կազմել են ընդհանուր ծախսերի 3.2%-ը և ներառել են թվային, արբանյակային և առցանց ինտերնետային կապուղիներով հեռարձակման ծախսերը:

Մաշվածքի և ամորտիզացիայի գծով ծախսերը կազմել են ընդհանուր ծախսերի 18.0% -ը և ներառել են շենքերի և շինությունների, ինչպես նաև այլ հիմնական միջոցների և արտադրական նշանակության ծրագրային միջոցների ամորտիզացիայի ծախսերը:

Այլ ծախսերը կազմել են ընդհանուր ծախսերի 5.6%-ը և ներառել են գրասենյակային ապրանքների և նյութերի, արտադրական նյութերի և պահեստամասերի, լրատվության և այլ արտաքին տեղեկատվության, տնտեսական և ընթացիկ նորոգման աշխատանքների ձեռքբերման, տրանսպորտային միջոցների շահագործման, շենքերի և շինությունների

պահպանման, կապի և կոմունալ ծառայությունների ձեռքբերման, ներկայացուցչական, աուդիտի, գործուղման ծախսերը, հարկերը և տուրքերը (ներառյալ շահութահարկի գծով ծախսը և հետաձգված հարկերի գծով փոխհատուցումը), ինչպես նաև զուտ ֆինանսական ծախսերը:

ԱԱՀ-ի գծով հարկային պարտավորությունների գծով ծախսը կազմել է ընդհանուր ծախսերի 21.4%-ը և իրենից ներկայացրել է 2018 թվականին ՀՀ պետական բյուջեից ստացված դրամաշնորհի գծով ԱԱՀ-ի գումարը: Այս պարտավորությունը մարելու համար ՀՀ կառավարության 2019թ. հոկտեմբերի 10-ի N 1421-Ն որոշմամբ Ընկերությանը տրամադրվել է 1 277 254 հազ. դրամի նպատակային ֆինանսավորում, իսկ պարտավորության մնացած մասը՝ 417 401 հազ. դրամը, հաշվանցվել է ԱԱՀ-ի գծով Ընկերության դեբիտորական պարտքից:

2019 թվականի ֆինանսատնտեսական գործունեության արդյունքում ստացված զուտ վնասը կազմել է 254 459 հազ. դրամ:

2019 թվականի գործունեության ընթացքում Հանրային հեռուստաընկերությունը հարկերի, տուրքերի և այլ պարտադիր վճարների ձևով ՀՀ պետական բյուջե է վճարել 2 808 866.3 հազ.դրամ, որտեղ 1 277 254 հազ. դրամը ստացվել է ՀՀ կառավարության պահուստային ֆոնդից ՀՀ պետական բյուջեից տրամադրված դրամաշնորհի գծով ԱԱՀ-ի պարտավորությունը մարելու համար (ներկայացված է վերևում):

2018 թվականի գործունեության արդյունքներով Հանրային հեռուստաընկերությունը 2019 թվականին ՀՀ պետական բյուջե է վճարել 46 241.0 հազ.դրամ շահութաբաժին:

Հանրային հեռուստաընկերությունը 2019 թվականի ընթացքում ձեռք է բերել 106 078.9 հազ. դրամ (ներառյալ ԱԱՀ) ընդհանուր արժողությամբ տեխնիկական սարքավորումներ և արտադրատնտեսական գույք, մասնավորապես՝ հեռուստատեսային և համակարգչային տեխնիկա, հեռուստատեսային տեխնիկայի ծրագրային լիցենզիաներ, արտադրատնտեսական գույք և այլն, որից 62 889.4 հազ. դրամը ֆինանսավորվել է 2019 թվականին ՀՀ պետական բյուջեից տեխնիկական վերազինման նպատակով ստացված կապիտալ դրամաշնորհի միջոցների հաշվին: Ավելին, Հանրային հեռուստաընկերությունը 2019 թվականին Եվրոպական հեռարձակողների միությունից անդամակցության շրջանակներում անհատույց ստացել է 529.8 հազ. դրամ ընդհանուր արժեքով

հեռուստատեսային սարքավորումներ, իսկ ՀՀ և Ճապոնիայի կառավարությունների միջև միջպետական տեխնիկատնտեսական համագործակցության շրջանակներում ճապոնական Marubeni ընկերության մասնագետների կողմից անհատույց եղանակով իրականացվել է 2018 թվականին դրամաշնորհի տեսքով ստացված թվայնացված արխիվային սարքավորումների տեղադրման ծառայություններ 4 598.2 հազ. դրամ ընդհանուր արժեքով:

Տեխնիկական վերազինման և կապիտալ նորոգման գործընթացը շարունակական բնույթ է կրում, և յուրաքանչյուր տարի Հանրային հեռուստաընկերությունը նախատեսում է իրականացնել տեխնիկական վերազինման և կապիտալ նորոգման աշխատանքներ՝ հաշվի առնելով վերոհիշյալ ուղղություններով նախատեսվող ֆինանսական միջոցներն ու առաջնահերթությունները:

2. «Հայաստանի հանրային ռադիոընկերություն» ՓԲԸ

2019 թվականին «Հայաստանի հանրային ռադիոընկերություն» ՓԲ ընկերությունը կատարել է ռադիոհաղորդումների արտադրության ու հեռարձակման իր առաքելությունը՝ օրական հեռարձակելով հաղորդումներ հետևյալ ծավալներով. «Առաջին ծրագիր» ռադիոալիք՝ 24 ժամ, «Երկրորդ ծրագիր» ռադիոալիք («Իմ ռադիո»)՝ 24 ժամ, «Հոգևոր-մշակութային» ռադիոալիք («Ռադիո ՎԵՄ»)՝ 24 ժամ, արտասահմանի և Հայաստանի Հանրապետությունում բնակվող ազգային փոքրամասնությունների համար պատրաստվող օտարալեզու հաղորդումները՝ 2 ժամ 15 րոպե:

Հանրային ռադիոընկերության նպատակը եղել և մնում է հանրության սահմանադրական իրավունքի ապահովումը՝ հնարավորինս ընդգրկուն տեղեկություններ ստանալու քաղաքական, տնտեսական, մշակութային ու այլ կենսական ոլորտների իրադարձությունների և միտումների վերաբերյալ:

Ռադիոհաղորդումների պատրաստում

Հանրային ռադիոընկերությունը ռադիոհաղորդումների արտադրության և հեռարձակման գործընթացում առաջնորդվել է «Հեռուստատեսության և ռադիոյի մասին» ՀՀ օրենքով, իր կանոնադրությամբ և ոլորտը կարգավորող այլ իրավական ակտերով: 2019

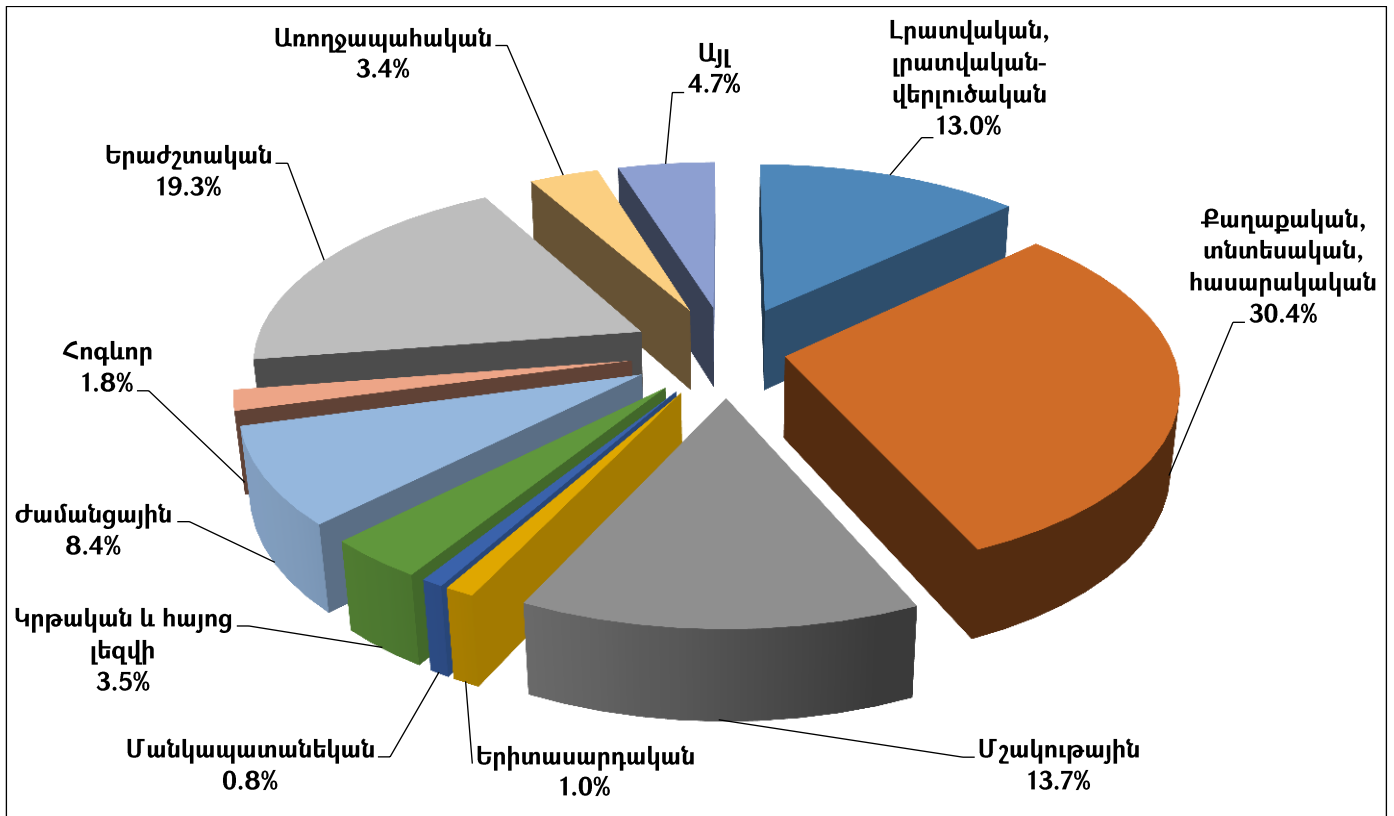
թվականի ընթացքում Հանրային ռադիոընկերությունը պատրաստել և հեռարձակել է ռադիոհաղորդումներ՝ համաձայն ստորև բերված աղյուսակում նշված ռադիոալիքների, ինչպես նաև հեռարձակված հաղորդումների թեմատիկ ուղղությունների և ծավալների:

Աղյուսակ 4

2019 թվականին Հանրային ռադիոընկերության ռադիոալիքների, ինչպես նաև հեռարձակված հաղորդումների ծավալները՝ ըստ առանձին թեմատիկ ուղղությունների

Հ/Հ	Հաղորդումների թեմատիկ ուղղությունները	Հեռարձակված հաղորդումների ծավալները, (ժամ)
1	«Առաջին ծրագիր» ռադիոալիք, այդ թվում՝	8 760.0
1.1	Լրատվական, լրատվական-վերլուծական	1 137.5
1.2	Քաղաքական, տնտեսական, հասարակական	2 660.8
1.3	Մշակութային	1 201.1
1.4	Երիտասարդական	90.7
1.5	Մանկապատանեկան	67.7
1.6	Կրթական և հայոց լեզվի	305.5
1.7	Ժամանցային	734.7
1.8	Հոգևոր	156.1
1.9	Երաժշտական	1 688.5
1.1	Առողջապահական	298.3
1.11	Այլ	419.1
2	«Երկրորդ ծրագիր» ռադիոալիք («Իմ ռադիո»)	8 760.0
3	«Հոգևոր-մշակութային» ռադիոալիք («ռադիո ՎԵՄ»)	8 760.0
4	ՀՀ տարածքում բնակվող ազգային փոքրամասնությունների և արտասահմանի համար պատրաստվող հաղորդումներ	829.25

Հանրային ռադիոընկերության կողմից «Առաջին ծրագիր» ռադիոալիքով հեռարձակված հաղորդումների փաստացի ծավալների տեսակարար կշիռները՝ ըստ առանձին թեմատիկ ուղղությունների, ներկայացված են Գծապատկեր 3-ում:

Գծապատկեր 3. 2019 թվականին Հանրային ռադիոընկերության կողմից «Առաջին ծրագիր» ռադիոալիքով հեռարձակված հաղորդումների ծավալները (%)

Հանրային ռադիոընկերությունը 2019 թվականին պատրաստել և հեռարձակել է բազմաժանր հաղորդումներ բոլոր տարիքային խմբերի ռադիոսովորածների համար: Ինչպես և նախկինում, հանրային կարևորության գրեթե բոլոր հարցերը մեկնաբանվել և քննարկվել են ռադիոտեստերում: Լուսաբանվել են հասարակական կյանքի տարբեր ոլորտներին վերաբերող առավել ուշագրավ իրադարձությունները: Քաղաքական և տնտեսական իրադարձությունները վերլուծվել և բազմակողմանիորեն քննարկվել են տարբեր հաղորդումների շրջանակներում: Հանրային ռադիոն բազմաթիվ հաղորդումներ և միջոցառումներ է նվիրել 2019թ 2 հայ մեծերի պատվին՝ Հովհաննես Թումանյանի և Կոմիտասի: Լուսաբանվել է ՀՀ կառավարության և Ազգային ժողովի գործունեությունը:

«Առաջին ծրագիր» ռադիոալիք

Լրատվական, լրատվական-վերլուծական հաղորդումներ

Լրատվական ծառայությունը ներկայացնում է օպերատիվ և անաչառ տեղեկատվություն՝ եթերում ապահովելով բազմակարծություն:

«Ռադիոլուր» լրատվական-վերլուծականը «Առաջին ծրագիր» ռադիոալիքի գլխավոր լրատվական ծրագիրն է, որը համակողմանիորեն լուսաբանում է օրվա ընթացքում Հայաստանում և աշխարհում տեղի ունեցող հրատապ և ուշագրավ իրադարձությունները:

2019 թվականի հունվար-օգոստոս ամիսների ընթացքում «Ռադիոլուր»-ը եթեր է հեռարձակվել աշխատանքային օրերին՝ առավոտյան ժամը 8-ից մինչև 17-ը, ժամը մեկ՝ 10 րոպե տևողությամբ, իսկ շաբաթ օրերին՝ օրական երեք թողարկումով: Գլխավոր թողարկումը, որը հեռարձակվել է ժամը 18-ին, աշխատանքային օրերին տևել է 56 րոպե, իսկ շաբաթ օրը՝ 30 րոպե: Աշխատանքային օրերին ժամը 14-ի թողարկումը ներկայացվում է արևմտահայերենով: 2019 թվականի սեպտեմբերից ընդլայնվել է առավոտյան լրատվական թողարկման ծավալը, երկուշաբթիից ուրբաթ 8:30-10:00 ներկայացվել է լրատվություն և այլ տեղեկատվություն տարբեր ոլորտներից՝ առողջապահականից մինչև տեխնոաշխարհ: Լրահոսը հայերենով, ռուսերենով, անգլերենով, ադրբեջաներենով, թուրքերենով, վրացերենով, հունարենով, քրդերենով, եզդիերենով, ասորերենով, արաբերենով և պարսկերենով տեղադրվում է www.armradio.am կայքէջում:

Աշխատանքային օրերին ռուսալեզու լսարանի համար հեռարձակվում է լրատվական-վերլուծական հաղորդում՝ 15 րոպե տևողությամբ:

«Ռադիոլուր»-ի շրջանակում ներկայացվում են մարզաշխարհի ամենակարևոր և հետաքրքիր իրադարձությունները, հայկական սպորտի զարգացման նախադրյալները և առկա խնդիրները:

2019 թվականին շարունակվել են հեռարձակվել ՀՀ պաշտպանության նախարարության «Ասպար» և ոստիկանության «Ռադիո 02» գերատեսչական լրատվական հաղորդումները:

Քաղաքական, տնտեսական, հասարակական հաղորդումներ

«Ռադիոլուրի հյուրասրահ» հաղորդաշարի ընթացքում հյուրընկալվում են տարբեր գերատեսչությունների ղեկավարներ, ԱԺ պատգամավորներ, նախարարներ, վերլուծաբաններ, քաղաքագետներ, այստեղ քննարկվում են տնտեսական, քաղաքական և սոցիալական բազմաթիվ հարցեր: Հաղորդաշարը եթեր է հեռարձակվում ամեն աշխատանքային օր՝ սկսած 2019 թվականի սեպտեմբեր ամսից:

«**Ստատուս Քվո**» քաղաքական-վերլուծական հաղորդման հյուրերն են քաղաքական գործիչները, վերլուծաբանները, կառավարության տարբեր օղակներում աշխատող պետական այրերը, ԱԺ պատգամավորները:

«**Սպառողի ժամ**» հաղորդաշարը, նպատակ է ունեցել բարձրացնելու ՀՀ քաղաքացիների սպառողական իրավունքի վերաբերյալ իրազեկվածության մակարդակը: Վերլուծվել են սպառողական իրավունքի խախտման դեպքեր:

«**Քո ձայնը**» հաղորդաշարը ուղղված է սոցիալական, աշխատանքային և հանրության տարբեր խավերին հուզող հարցերի բարձրաձայնմանն ու տաղավար հրավիրված պատասխանատուների հետ այդ հարցերի քննարկմանը:

«**Քաղաքական շաբաթօրյակ**» վերլուծական հաղորդման դիտակետում տվյալ շաբաթվա քաղաքական և տնտեսական կարևորագույն իրադարձություններն են:

«**Հաջողության նոտա**» հաղորդման հյուրերը տարբեր բնագավառներում հաջողության հասած մարդիկ են, ովքեր ներկայացնում են իրենց հաջողության պատմությունները և իրենց կյանքի և գործունեության ընթացքում կարևոր դեր ունեցած երգերը:

«**Կենսաձև**» հաղորդաշարը անդրադարձել է ՀՀ քաղաքացու կենսակերպին, հասարակական կյանքում ներգրավվածությանը:

«**Հաղթողը**» հաղորդում է իրենց ոլորտում հաջողության հասած մարդկանց մասին:

«**Համասփյուռք**» հաղորդման նպատակը աշխարհի տարբեր ծայրերում ապրող հայերին միմյանց հետ կապելն է: Հաղորդման ընթացքում քննարկվում են դրսում ապրող հայրենակիցների խնդիրները, հայապահպան մշակութային ծրագրերը:

«**Ստարտափ Հայաստան**» հաղորդումը լուսաբանում է Հայաստանի տարբեր մարզերում ստարտափ նախագծերը:

«**Ժամանակի վկան**» հայագիտական հաղորդաշարն անդրադառնում է հայագիտության մեջ կարկառուն մարդկանց աշխատանքին:

«**Հատվող եթեր**» հաղորդաշարը անդրադարձ է հանրապետության տնտեսական, հասարակական, սոցիալական արդի հարցերին: Հաղորդման մասնակիցներն են ոլորտի հեղինակավոր մասնագետները:

«**Մատենադարան**» հաղորդումների շարքը նվիրվել է Մատենադարանի հիմնադրման 60 ամյակին:

«**Ճանաչիր ինձ**» հաղորդաշարը պատմել է սահմանափակ կարողություններ ունեցող անձանց առօրյայի, խնդիրների, ձեռքբերումների և ակնկալիքների մասին:

«**Ապրել և սովորել միասին**» հաղորդումները նվիրված են սահմանափակ կարողությունների տեր մարդկանց սոցիալական խնդիրների բարձրացմանը, լուսաբանել են միջոցառումներ, որոնք իրականացվել են նման խնդիրներ ունեցող մարդկանց հասարակության մեջ ներգրավելու գործընթացին:

«**Ապրելու բանաձև**» հաղորդաշարը Արցախյան և Ապրիլյան պատերազմների մասնակիցների մասին է:

«**Էկոսֆերա**» հաղորդումն անդրադառնում է Հայաստանի էկոլոգիական հիմնահարցերին, միջոցառումներին, հասարակական կյանքում դրանց դերին ու նշանակությանը:

«**Հայկական հարց**» հաղորդումների շարքն անդրադառնում է հայ պատմության այն էջերին, որտեղ հայապահպանությունը և գոյատևումը լուրջ կենսական խնդիր է եղել:

«**Մտքի ուժը**» հաղորդումը գիտության մասին և լուսաբանում է հայկական գիտական ոլորտը:

«**Գերդաստաններ**» հաղորդաշարը ներկայացնում է պատմություններ այնպիսի գերդաստանների մասին, որոնց ժառանգները մեծ դերակատարում են ունեցել Հայաստանի և հայ ժողովրդի պատմության տարբեր ժամանակահատվածներում:

«**Ազնիվ խաղեր**» հաղորդումն անդրադառնում է բակային և ինտելեկտուալ խաղերին, երեխաների զարգացման հարցում դրանց դերի մասին:

«**Բիզնես բանաձև**» հաղորդումն անդրադառնում է հայ գործարարներին և նրանց գործունեության ընդլայնման հեռանկարներին, ներկայացնում է Հայաստանում տեղի ունեցող տնտեսական, գործարար և բանկային ոլորտի նորամուծությունները:

«**Կամուրջ**» հաղորդաշարը անդրադարձել է Հայաստանի և Սփյուռքի միջև կապին:

«**Սփյուռքի ձայնը**» հաղորդաշարը լայնորեն լուսաբանում է սփյուռքում տեղի ունեցող իրադարձությունները: Սփյուռքում գործող հայկական ռադիոընկերություններից պարբերաբար ստացվող նյութերը ներկայացվում են հաղորդաշարի ընթացքում: Հաղորդման ընթացքում ներկայացվում են նաև հայրենադարձության պատմություններ:

«**Հավատի ճամփով**» հաղորդումների շարքը պատմել է ցեղասպանությունից փրկված որբերի ճակատագրի մասին:

«**Մտքերի խաչմերուկ**» հաղորդման բանախոսները իրենց ոլորտում հայտնի մասնագետներ կամ գործարարներ են, նրանք պարզաբանում են հասարակական երևույթների դերը քաղաքացու կյանքում, տալիս են խորհուրդներ և առաջարկում լուծումներ գործարար ոլորտում:

«**Տարածաշրջան**» հաղորդումն ամփոփում է տվյալ շաբաթվա տարածարջանային անցուդարձը և դրանց ազդեցությունը Հայաստանի վրա:

«**Ձեր փաստաբանը**» հաղորդումն անդրադառնում է իրավական ոլորտի հետ ՀՀ քաղաքացիների առնչությանը, իրավական փաստաթղթերի, օրենքների, իրավական ակտերի և նորմերի մեկնաբանությանը:

«**Մասնագիտություն**» հաղորդման ընթացքում ներկայացվում է որևէ մասնագիտություն, որի նրբությունների և առանձնահատկությունների մասին ներկայացնում են տվյալ ոլորտի ներկայացուցիչները:

«**Ձեր բնապահպանը**» հաղորդաշարը ուղղված է բնապահպանական իրավունքի տարածմանը:

«**Հայաստանը մեր տունն է**» հաղորդումը լուսաբանում է Հայաստանում ապրող ազգային փոքրամասնությունների մշակութային կյանքն ու նախասիրությունները:

«**Արևմտահայերեն հաղորդումներ**» հաղորդաշարը արևմտահայերենով ներկայացնում է Սփյուռքում տեղի ունեցող իրադարձությունները:

Մշակութային հաղորդումներ

«**Խճանկար**» հաղորդաշարը մարզերի մշակութային և հասարակական կյանքի մասին է:

«**Վերնատուն**» հաղորդմանը հյուրընկալվում են արվեստագետներ, գրականագետներ, մշակութային այլ գործիչներ: Հաղորդումն ամփոփում է մշակութային կյանքը և դրա դրսևորումները:

«**Ազգային արժեքներ**» հաղորդումը հայ ազգի պատմության առանցքային դեմքերի և դեպքերի մասին է, որոնց ժողովուրդը ընկալում է որպես ազգային արժեք:

«**Բլից արտ**» հաղորդումն անդրադառնում է հայ մշակութային աշխարհում տվյալ շաբաթ տեղի ունեցած և սպասվելիք իրադարձություններին:

«**Պոեզիա**» հաղորդման եթերաժամի ընթացքում Սիլվա Յուզբաշյանը ընթերցում է համաշխարհային և հայկական պոեզիա:

«**15 րոպեն քիչ է**» հաղորդումն այն մարդկանց մասին է, առանց որոնց հայ երաժշտությունն ու մշակութային կյանքը չէին լինի այսօրվա հարուստ ու բազմերանգ: Հաղորդման ընթացքում հնչում են Հանրային ռադիոյի ձայնադարանի ստեղծագործություններից հատվածներ:

«**Գիրք ճանապարհի**» հաղորդումը ներկայացնում է նյութեր, պատմվածքներ, նամակներ, մեմուարներ, որոնք գրվել են նշանավոր մարդկանց կողմից:

«**Մեր ձայնադարանի ֆոնդից**» հաղորդման ընթացքում եթեր են հեռարձակվում Հանրային ռադիոյի Ոսկե ֆոնդում պահպանվող գրական ժառանգություն հանդիսացող ձայնագրությունները և դրանց մասին են պատմում ձայնագրությունների մասնակիցները և ականատեսները:

«**Բարձր գրականություն**» հաղորդման ընթացքում հեղինակը և հյուրը քննարկում են մեկ գիրք, փոխանակում կարծիքներ և ներկայացնում անձնական տեսակետներ գրքի ընկալման մասին:

«**Ռադիոթատրոն**». 2019 թվականին Հանրային ռադիոընկերության եթերում յուրահատուկ տեղ են ունեցել Հանրային ռադիոյի ձայնադարանում պահպանվող ռադիոթատրոնները: Թումանյանի 150 ամյակի առթիվ ձայնագրվել է «**Հին կռիվը**» ռադիոներկայացումը:

Երաժշտական հաղորդումներ

«**Իմ երգը**» հաղորդումը կարևոր դերակատարում ունեցող երգերի մասին է:

«**Արմատներ**» հաղորդումը ներկայացնում է հայկական ավանդույթները և ծեսերը, դրանց ծագման պատմություններն ու կիրառման գաղափարները:

«**Ազգային պար**» հաղորդման ժամանակ ներկայացվում են հայկական պարերը, որոնք մոռացվել են կամ պահպանվում են մինչ օրս:

«**Դասական երաժշտությունը և մենք**» հաղորդումը մատուցում է դասական երաժշտությունը, բացատրում և ներկայացնում դրա կարևորությունը:

«**Ռետրո ակումբ**» հաղորդման ընթացքում անդրադարձ է կատարվում համաշխարհային ռետրո երաժշտությանը, սիրված կատարումներին:

«**Մ-զոն**» հաղորդումը ներկայացնում է շաբաթվա երաժշտական իրադարձությունները, ներկայացվում են նոր թողարկված ձայնասկավառակները:

«**Համերգ Ձեր ցանկությամբ**» հաղորդումն իրականացվում է ուղիղ եթերում ռադիոլսողների երաժշտական պատվերների հիման վրա:

«**Երաժշտական առավոտ**» հաղորդման ընթացքում ուղիղ եթերում երգիչ-երգչուհիները ներկայացնում են հին և նոր ստեղծագործություններ:

«**Երաժշտական եռանկյունի**» հաղորդումը յուրահատուկ ձևաչափ է հանդիսացել երաժշտագետներին և այլ հայտնի մարդկանց երաժշտական նախասիրությունները ներկայացնելու համար:

Երաժշտական այլ հաղորդումներ. 2019 թվականին Հանրային ռադիոընկերության «Առաջին ծրագիր» ռադիոալիքի կիրակնօրյա եթերում ուղիղ միացման միջոցով շարունակվել է հեռարձակվել Հանրային հեռուստաընկերության «**Երգ երգոց**» երաժշտական հաղորդաշարը: Հանրային ռադիոն հեռարձակել է նաև «**Եվրատեսիլ**» և «**Մանկական Եվրատեսիլ**» երաժշտական մրցույթները: Եթերում հնչել են ազգագրական, ժողովրդական, դասական կատարումներ, համաշխարհային հիթեր:

Հանրային ռադիոընկերության կազմում գործում են երեք երաժշտական կոլեկտիվներ. **Արամ Մերանգույանի** անվան ժողովրդական գործիքների անսամբլը, «**Սայաթ-Նովա**» աշուղական երգի անսամբլը, **Էստրադային սիմֆոնիկ** նվագախումբը:

Երիտասարդական հաղորդումներ

«**Հայթեք**» հաղորդաշարը ներկայացնում է տեղեկատվական տեխնոլոգիաների աշխարհում տեղ գտած նորությունները ու իրադարձությունները:

Կրթական և հայոց լեզվի հաղորդումներ

«**Մենք և մեր բառերը**» հաղորդման շրջանակներում քննության առարկան հայերենն է՝ որպես խոսակցական, գրական, թարգմանչական լեզու: Հաղորդումը ուսումնասիրում է բառերի ծագումնաբանությունը, ներկայացնում ասացվածքներ և դրանց փոխարժեքները այլ լեզուներում, վերլուծում տարբեր լեզուներով դրանց ընկալման տարբերությունները:

«**Խոսենք հայերեն**» հաղորդման ընթացքում քննարկվում են խոսակցական հայերենում կիրառություն գտած ոճաբանական սխալները, և հիմնավորումներով ներկայացվում ճիշտ տարբերակները:

«**Դպրություն**» հաղորդումն անդրադառնում է հանրակրթական դպրոցին, դրա առօրյային, կրթական և արտադասարանային ծրագրերին:

Մանկապատանեկան հաղորդումներ

Մանկապատանեկան հաղորդումները («**Զարթուցիչ**», «**Երեք ույու չորս**», «**Պատիկաշեն**») ուղղված են տարբեր տարիքային խմբերին՝ ամենափոքրից մինչև պատանեկան: Կրթադաստիարակչական և տեղեկատվական գործառույթների շնորհիվ հաղորդման հեղինակները ձգտել են բավարարել երեխաների տեղեկատվական և կրթական հետաքրքրասիրությունը:

Ժամանցային հաղորդումներ

«**Առավոտը հանրայինում**» ժամանցային, տեղեկատվական հաղորդաշարը տարբեր թեմատիկ խորագրերով իրականացվում է ուղիղ եթերում՝ հրավիրված հյուրերի և ռադիոլսողների անմիջական մասնակցությամբ:

«**Խելք խելքի**» հաղորդումն ինտելեկտուալ ռադիոշոու է ռադիոլսողների ներգրավմամբ՝ միտված երիտասարդների շրջանում գիտելիքի, իմացության և տրամաբանության զարգացմանը:

«**Երևանն է խոսում**» հաղորդմանը Սարգիս Նաջարյանն ու Մայրանուշ Գրիգորյանը պատմում են Երևանյան ու ռադիոյական հուշերից, հիշատակում մեր մեծերին, ներկայացնում նրանց մասին պատմություններ:

Հոգևոր հաղորդումներ

«Ավետիս», «Շողակն Արարատյան», «Մանանա» հոգևոր հաղորդումները պատրաստվում են Հայ Առաքելական Սուրբ Եկեղեցու Արարատյան Հայրապետական թեմի հետ համագործակցությամբ: Հաղորդումների գլխավոր նպատակն է ծանոթացնել հայ եկեղեցու պատմությանը, եկեղեցական ծեսերին և տոնակատարություններին: Ռադիոունկնդիրները հնարավորություն են ստանում հաղորդակցվելու հոգևոր կյանքին ու խոսքին: Հոգևոր հաղորդումներին մասնակցում են հոգևորականներ, հոգեբաններ և ազգագրագետներ:

Առողջապահական հաղորդումներ

«Ես առողջ եմ» հաղորդաշարը հանդիսանում է մասնագետի և ՀՀ քաղաքացու միջև կապողակ, որով ռադիոլսողները ձեռք են բերում գիտելիք և հետադարձ կապի միջոցով ստանում խորհրդատվություններ:

«Մոր և մանկան անկյուն» հաղորդաշարը անդրադառնում է ծնող-երեխա հարաբերություններին, խնդիրների երկկողմանի հաղթահարմանը:

«Երկու սերունդ» հաղորդաշարը անդրադառնում է դեռահասներին հուզող խնդիրներին, հասարակությունում նրանց ինտեգրման դժվարությունների հաղթահարմանը:

«Երկրորդ ծրագիր» ռադիոալիք («Իմ ռադիո»)

Հանրային ռադիոընկերության «Երկրորդ ծրագիր» ռադիոալիքը («Իմ ռադիո»-ն) մատուցում է բազմաժանր ու բազմաոճ երաժշտական, ժամանցային, կրթական, ճանաչողական և հասարակական բնույթի ծրագրեր երիտասարդների համար: Եթերում ներկայացվում են հայ և օտարազգի կատարողների լավագույն ստեղծագործությունները, լուսաբանվում երիտասարդների գործունեությունը տարբեր ոլորտներում, ներկայացվում ոչ քաղաքական լրատվություն:

«Իմ ռադիո»-յի հաղորդումներից են՝

«Իմ ռադիոլուր» հաղորդաշարը ներկայացնում է կարճ լրատվություն ամեն ինչի մասին, բացի քաղաքականությունից:

«**Օգտակար տեղեկություն**» հաղորդաշարը կարճ հաղորդումների շարք է հետաքրքիր և օգտակար բաների մասին, պարունակում է նաև զանազան խորհուրդներ:

«**Խոսենք հայերեն**» հաղորդման ընթացքում քննարկվում են խոսակցական հայերենում կիրառություն գտած ոճաբանական սխալները, և հիմնավորումներով ներկայացվում ճիշտ տարբերակները:

«**Առավոտը Իմ ռադիոյում**» հաղորդումը կրում է ժամանցային-տեղեկատվական բնույթ:

«**Սրճագրույց**» հաղորդմանը հյուրընկալվում են ամենատարբեր երիտասարդներ՝ ստեղծագործողներից մինչև ստարտափերներ:

«**Իմ օրը**» հաղորդաշարը ներկայացնում է, թե ինչպիսին է այսօրվա երիտասարդը Հայաստանում, ինչով է զբաղվում, ինչ հետաքրքրություններ ունի և ինչպես է կազմակերպում իր ժամանցը:

«**Ճաշակի ընկեր**» հաղորդաշարը ներկայացնում է արվեստի և կինոաշխարհի նորությունները և համաշխարհային պրեմիերաները:

«**Չեմպիոնական նախավարժանք**» հաղորդումը պատմում է, թե ինչպիսին է մարզիկների առօրյան և ինչ նախավարժանքով է այն սկսում:

«Հոգևոր-մշակութային» ռադիոալիք («ռադիո ՎԵՄ»)

Երևան քաղաքում և հարակից շրջաններում եթեր է հեռարձակվել «Հոգևոր-մշակութային» ռադիոալիքը: Ռադիոալիքի եթերով մասնավորապես հեռարձակվել են «Հոգևոր զրույցներ», «Գանձասար», «Հայ կոմպոզիտորներ և կատարողներ», «Համաշխարհային դասական երաժշտություն», «Երաժշտական կամուրջ», «Տաղարան» հոգևոր-մշակութային հաղորդումները և հաղորդաշարերը, որոնք ուղեկցվել են հայ և համաշխարհային դասական կոմպոզիտորների ստեղծագործություններով:

«Հ տարածքում բնակվող ազգային փոքրամասնությունների և արտասահմանի համար պատրաստվող հաղորդումներ

2019 թվականի ընթացքում ՀՀ տարածքում բնակվող ազգային փոքրամասնությունների համար պատրաստվել և գերկարճ տիրույթի հաճախականությամբ

«Առաջին ծրագիր» ռադիոալիքի եթերով հեռարձակվել են «**Երևանի ձայն**» ամենօրյա ռադիոհաղորդումները 4 լեզուներով՝ եզդիերեն, քրդերեն, ասորերեն և հունարեն: Մերձավոր Արևելքի և ՀՀ հարևան երկրների լսարանի համար պատրաստվել և միջին ալիքով հեռարձակվել են «**Երևանի ձայն**» ամենօրյա հաղորդումները 4 լեզվով (եզդիերեն, քրդերեն, ադրբեջաներեն և թուրքերեն): Հաղորդումները ներկայացրել են հայաստանյան իրադարձությունները, ծանոթացրել Հայաստանի պատմությանը, անդրադարձել Արցախի հիմնախնդրի կարգավորմանը, Հայ դատին և ցեղասպանության ճանաչմանը վերաբերող հարցերին: Հաղորդումների ձայնագրությունները և տեքստերը տեղադրվել են նաև www.armradio.info կայքէջում, ինչը ունկնդրին հնարավորություն է ընձեռել հաղորդումները կարդալ ու լսել օրվա ցանկացած ժամի:

Աշխատանքային օրերին «Առաջին ծրագիր» ռադիոալիքի հիմնական եթերով ռուսախոս ազգային փոքրամասնությունների համար հեռարձակվել է օրվա լրահոսը:

Ռադիոհաղորդումների հեռարձակում

2019 թվականի ընթացքում Հանրային ռադիոընկերության հաղորդումները հեռարձակվել են սահմանված որակական և տեխնիկական չափանիշներին համապատասխան: «Առաջին ծրագիր» ռադիոալիքը հեռարձակվել է ՀՀ ողջ տարածքում օրական 24 ժամ՝ գերկարճ տիրույթի հաճախականություններով (Երևանում և հարակից շրջաններում՝ 107.7 ՄՀց և 69.7 ՄՀց):

69.7 ՄՀց հաճախականությամբ «Առաջին ծրագիր» ռադիոալիքի եթերով հեռարձակվել են նաև Հայաստանի Հանրապետությունում բնակվող ազգային փոքրամասնությունների համար նախատեսված ամենօրյա հաղորդումները 4 լեզուներով՝ եզդիերեն ու քրդերեն՝ 30 րոպե տևողությամբ և ասորերեն ու հունարեն՝ 15 րոպե տևողությամբ: Նույն հաճախականությամբ հեռարձակվող «Առաջին ծրագիր» ռադիոալիքի ուղիղ եթերով հեռարձակվել են նաև ՀՀ Ազգային ժողովի դռնբաց նիստերը: Ռուսախոս ազգային փոքրամասնությունների համար նախատեսված լրատվական ծրագիրը աշխատանքային օրերին ռուսերենով հեռարձակվել է 107.7 ՄՀց հաճախականությամբ՝ 15 րոպե տևողությամբ:

«Իմ ռադիո» ռադիոալիքը հեռարձակվել է Երևանում և հարակից շրջաններում օրական 24 ժամ՝ 103.8 ՄՀց հաճախականությամբ: «Հոգևոր-մշակութային» ռադիոալիքը

հեռարձակվել է Երևանում և հարակից շրջաններում՝ օրական 24 ժամ՝ 91.1 ՄՀց հաճախականությամբ:

Մերձավոր Արևելքի և ՀՀ հարևան երկրների լսարանի համար պատրաստվել և միջին ալիքով 1395 կՀց հաճախականությամբ հեռարձակվել են օտարալեզու հաղորդումներ 4 լեզուներով (եզդիերեն, քրդերեն, ադրբեջաներեն՝ օրական 30 րոպե, և թուրքերեն՝ օրական 15 րոպե տևողությամբ): Մերձավոր Արևելքի և ՀՀ հարևան երկրների լսարանի համար միջին ալիքով հեռարձակվող հաղորդումները 4 լեզուներով հասանելի են նաև ՀՀ ամբողջ տարածքում: 2019 թվականին ընդլայնվել է Հանրային ռադիոալիքների սփռման տիրույթը տարածաշրջանում և բարելավվել հեռարձակման որակը սահմանամերձ տարածքներում, մասնավորապես հզորացվել է Գյումրի քաղաքի ռադիոհաղորդակը չորս անգամ:

Հեռարձակման աշխատանքներն իրականացվել են «Հայաստանի հեռուստատեսային և ռադիոհաղորդիչ ցանց» և «Ռադիո» փակ բաժնետիրական ընկերությունների միջոցով, ինչպես նաև Հանրային ռադիոընկերության սեփական տեխնիկական միջոցներով:

Հանրային ռադիոընկերության «Առաջին ծրագիր»-ը հեռարձակվում է նաև առցանց՝ www.armradio.am կայքէջով, իսկ «Երկրորդ ծրագիրը»՝ imradio.armradio.am: Կայքէջի բովանդակությունը հասանելի է նաև անգլերենով, ռուսերենով, ադրբեջաներենով, թուրքերենով, վրացերենով, հունարենով, քրդերենով, եզդիերենով, արաբերենով ու պարսկերենով:

2019 թվականին մեկնարկել է Հանրային ռադիոընկերության Առաջին ծրագրի հաղորդումների ցուցադրումը (վիզուալիզացիա) համացանցում և համաժամանակյա հեռարձակումը ֆեյսբուքյան էջում, ինչը մեծացրել է պաշտոնական ֆեյսբուքյան էջի և Ընկերության կայքէջի այցելությունները:

Ֆինանսատնտեսական գործունեություն

Հանրային ռադիոընկերությունը 2019 թվականին իր գործունեությունն իրականացրել է ՀՀ պետական բյուջեից ռադիո ծառայությունների մատուցման դիմաց ստացված գումարի, առևտրային գովազդից, եթերաժամանակի տրամադրումից և օրենսդրությամբ չարգելված այլ աղբյուրներից ստացված եկամուտների հաշվին:

Ռադիոհաղորդումների պատրաստման և հեռարձակման նպատակով «ՀՀ 2019 թվականի պետական բյուջեի մասին» ՀՀ օրենքով 11003 «Ռադիո ծառայություններ» միջոցառմամբ Հանրային ռադիոընկերությանը հատկացվել է 942 364.9 հազ. դրամ, ներառյալ ավելացված արժեքի հարկի գումարը (բյուջետային ծախսերի տնտեսագիտական դասակարգման «Տեղեկատվական ծառայություններ» հոդվածով):

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված են Հանրային ռադիոընկերության կողմից 2019 թվականին ստացված եկամուտները՝ ըստ եկամուտների ստացման առանձին աղբյուրների:

Աղյուսակ 5

**2019 թվականին Հանրային ռադիոընկերության կողմից ստացված եկամուտները՝
ըստ ստացման աղբյուրների**

(հազ. դրամ)

Հ/Հ	Եկամտի տեսակ	Գումար
1	ՀՀ պետական բյուջեի ընթացիկ գործունեության ապահովման գծով եկամուտներ	785 304
2	Ակտիվներին վերաբերող շնորհներից եկամուտ	8 709
3	Առևտրային եկամուտներ, այդ թվում՝	69 869
3.1	Առևտրային գովազդից եկամուտ	32 067
3.2	Վարձավճարներից եկամուտ	29 638
3.3	Հաղորդումների պատրաստում և հեռարձակում	6 962
3.4	Երաժշտական ծայնագրման ծառայություններ	1 202
4	Այլ եկամուտ	2 274
Ընդամենը		866 156

Աղյուսակ 5-ի «Ակտիվներին վերաբերող շնորհներից եկամուտ» տողում ներառված են ՀՀ պետական բյուջեից և այլ աղբյուրներից ստացված կապիտալ դրամաշնորհների միջոցներով ձեռք բերված, ինչպես նաև անհատույց ստացված ակտիվների գծով եկամուտները:

2019 թվականին Հանրային ռադիոընկերությունը ՀՀ պետական բյուջեից և այլ աղբյուրներից ստացված եկամուտներն ուղղել է օրենսդրությամբ ամրագրված լիազորությունների իրականացմանը: Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված են Հանրային ռադիոընկերության 2019 թվականի գործունեության ընթացքում կատարված փաստացի ծախսերը՝ ըստ հիմնական ծախսային ուղղությունների:

Աղյուսակ 6

**2019 թվականին Հանրային ռադիոընկերության կողմից կատարված ծախսերը՝
ըստ հիմնական ուղղությունների**

(հազ. դրամ)

Հ/Հ	Ծախսային ուղղություններ	Գումար
1	Աշխատավարձեր, հավելավճարներ և այլ վարձատրություններ	548 674
2	Հեռարձակման ծախսեր	91 073
3	Մաշվածք և ամորտիզացիա	141 594
4	Այլ ծախսեր	53 897
Ընդամենը		835 238

«Աշխատավարձեր, հավելավճարներ և այլ վարձատրություններ» ծախսային հոդվածը կազմել է ընդհանուր ծախսերի 65.7%-ը և ներառել է հաստիքային աշխատողների և ստեղծագործական խմբերի աշխատանքի վարձատրության ծախսերը:

Հեռարձակման ծախսերը կազմել են ընդհանուր ծախսերի 10.9%-ը և ներառել են ՀՀ տարածքում և արտասահմանում հեռարձակման, ինչպես նաև ինտերնետային առցանց հեռարձակման ծախսերը:

Մաշվածքի և ամորտիզացիայի գծով ծախսերը կազմել են ընդհանուր ծախսերի 17.0%-ը:

Այլ ծախսերը կազմել են ընդհանուր ծախսերի 6.5%-ը և ներառել են գրասենյակային ապրանքների և նյութերի, արտադրական նյութերի և պահեստամասերի, լրատվության և այլ արտաքին տեղեկատվության, տնտեսական և ընթացիկ նորոգման աշխատանքների ձեռքբերման, տրանսպորտային միջոցների շահագործման, շենքերի և շինությունների պահպանման, կապի և կոմունալ ծառայությունների ձեռքբերման, աուդիտի, գործուղման ծախսերը, հարկերը և տուրքերը (ներառյալ հետաձգված հարկերի գծով փոխհատուցումը), ինչպես նաև այլ ֆինանսական ծախսերը:

Այսպիսով, 2019 թվականին Հանրային ռադիոընկերության ֆինանսատնտեսական գործունեության արդյունքում ստացված զուտ շահույթը կազմել է 30 918 հազ. դրամ:

2019 թվականի գործունեության ընթացքում հարկերի, տուրքերի և այլ պարտադիր վճարների ձևով ՀՀ պետական բյուջե է վճարվել 119 796 հազ. դրամ:

2019 թվականին ձեռք են բերվել համակարգչային և հեռարձակման համար նախատեսված տեխնիկական միջոցներ, ծայնագրման տեխնիկական միջոցներ, գրասենյակային գույք և այլ հիմնական միջոցներ՝ 44 187 հազ. դրամ (ներառյալ ԱԱՀ)

ընդհանուր արժողությամբ, և ոչ նյութական ակտիվներ՝ 14 270.5 հազ. դրամ (ներառյալ ԱԱՀ) ընդհանուր արժողությամբ:

3. «Հոգևոր-մշակութային հանրային հեռուստաընկերություն» ՓԲԸ

2019 թվականին «Հոգևոր-մշակութային հանրային հեռուստաընկերություն» ՓԲ ընկերությունը շարունակել է հեռուստահաղորդումների արտադրության և հեռարձակման իր առաքելությունը, պատրաստել և օրական հեռարձակվել է օրական 18 ժամ տևողությամբ հեռուստահաղորդումներ:

Հոգևոր-մշակութային հանրային հեռուստաընկերության պատրաստած հաղորդումները ներկայացրել են ազգային և համաշխարհային մշակութային ժառանգությունը, երկրի մշակութային կյանքը՝ թիրախ ունենալով ազգային ու համամարդկային հոգևոր բարոյական արժեքների քարոզչությունը: Առանձին հաղորդումներով ու հաղորդաշարերով ներկայացվել է Հայ Առաքելական Սուրբ Եկեղեցու բացառիկ դերը հայկական մշակույթի, ազգային ավանդույթների ձևավորման, պահպանման ու հանրահոջակման գործում:

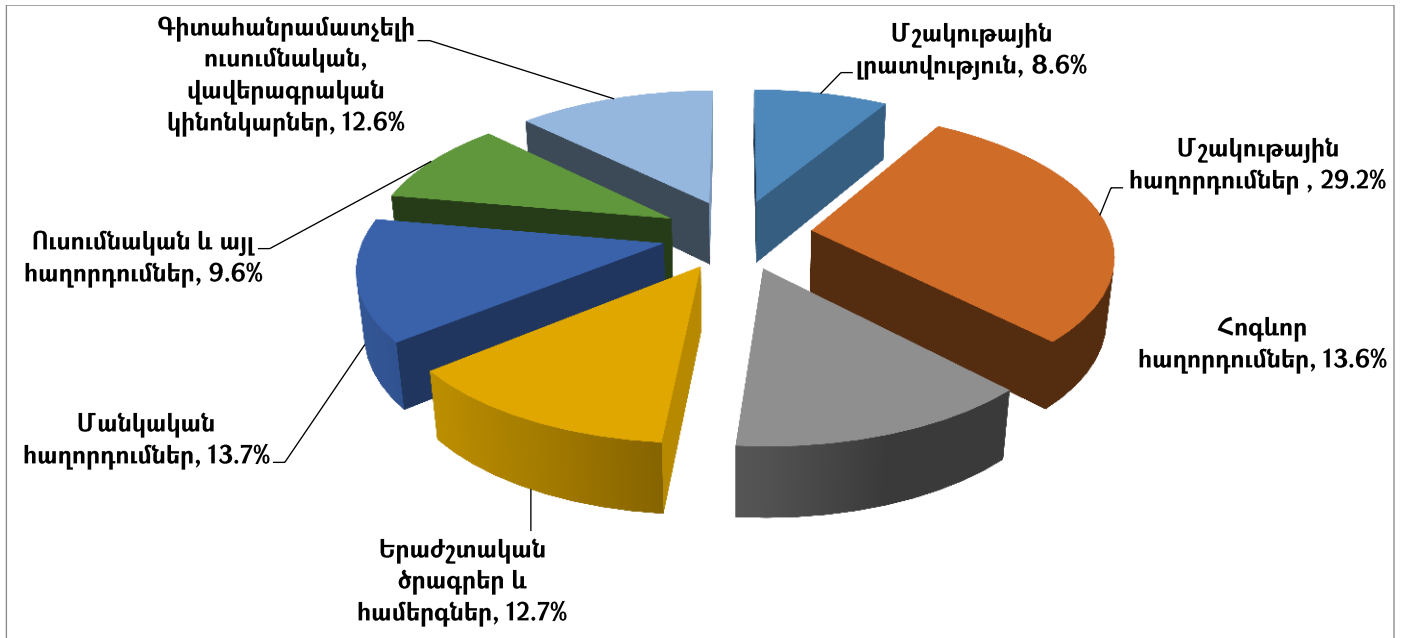
Հեռուստահաղորդումների պատրաստում

Հոգևոր-մշակութային հանրային հեռուստաընկերությունը հեռուստահաղորդումների արտադրության և հեռարձակման գործընթացում առաջնորդվել է «Հեռուստատեսության և ռադիոյի մասին» ՀՀ օրենքով, իր կանոնադրությամբ և ոլորտը կարգավորող այլ իրավական ակտերով: Պատրաստել և հեռարձակել է 6 570 ժամ տևողությամբ հեռուստահաղորդումներ՝ համաձայն ստորև բերված աղյուսակում նշված թեմատիկ ուղղությունների և ծավալների:

2019 թվականին Հոգևոր-մշակութային հանրային հեռուստաընկերության կողմից հեռարձակված հաղորդումների ծավալները՝ ըստ առանձին թեմատիկ ուղղությունների

Հ/Հ	Հաղորդումների թեմատիկ ուղղությունները	Հեռարձակված հաղորդումների ծավալները (ժամ)
1	Մշակութային լրատվություն	564
2	Մշակութային հաղորդումներ	1 920
3	Հոգևոր հաղորդումներ	895
4	Երաժշտական ծրագրեր և համերգներ	835
5	Մանկական հաղորդումներ	897
6	Ուսումնական և այլ հաղորդումներ	633
7	Գիտահանրամատչելի, ուսումնական, վավերագրական կինոնկարներ	826
Ընդամենը		6 570

Հոգևոր-մշակութային հանրային հեռուստաընկերության կողմից հեռարձակված հաղորդումների ծավալների տեսակարար կշիռները՝ ըստ առանձին թեմատիկ ուղղությունների, ներկայացված են Գծապատկեր 4-ում:

Գծապատկեր 4. Հոգևոր-մշակութային հանրային հեռուստաընկերության կողմից հեռարձակված հաղորդումների ծավալները (%) ըստ գծապատկերի.

Մշակութային լրատվություն

Մշակութային լրատվության հաղորդումներից պատրաստվել և հեռարձակվել են «Մշակութային ազդագիր» և «Ձայնագիր» հաղորդաշարերը, որոնք իրենց հիմնական թողարկումներում և հավելվածներում ներկայացրել են մշակութային տարբեր ծրագրեր, հյուրընկալել են մշակույթի գործիչների: «Ձայնագիր» հեռուստահաղորդաշարը լուսաբանել է Հայաստանի երաժշտական կյանքը, ներկայացրել երևանյան համերգասրահներում կազմակերպված ժողովրդական, աշուղական, ակադեմիական և ժամանակակից երաժշտության նշանակալից միջոցառումները: 2019 թվականին հեռուստադիտողին ներկայացվել են Հայաստանում կայացած մի շարք երաժշտական փառատոններ՝ «Արամ Խաչատրյանի անվան միջազգային» փառատոնը, «Զվարթնոց» հայ երգի մրցույթ-փառատոնը, «Կողք կողքի» երաժշտական ներառական փառատոնը, Հայ կոմպոզիտորական արվեստի 10-րդ հոբելյանական փառատոնը, Երևանյան 13-րդ երաժշտական միջազգային մրցույթ-փառատոնը, Ալեքսանդր Հարությունյանի անվան փողային գործիքների 3-րդ միջազգային փառատոնը, «Նոր անուններ» պատանի երաժիշտ կատարողների 9-րդ միջազգային մրցույթ-փառատոնը, Արգենտինական տանգոյի միջազգային փառատոնը, «Ջազֆեստ 2019» փառատոնը, «Հուստ առագաստ» հեղինակային երգի 5-րդ փառատոնը, «Գութան» ավանդական երգի և պարի 6-րդ փառատոնը, «Երգեհոն» փառատոնը, «Արմենիա միջազգային երաժշտական 3-րդ» փառատոնը, «Բայկալի աստղերը» միջազգային երաժշտական փառատոնը, «Armenian in rock», 5-րդ միջազգային ջազ փառատոնը, «Ժամանակակից դասականներ» կոմպոզիտորական փառատոնը, Սարաջևի անվան փառատոնը, «Silk Note» փառատոնը, Առնո Բաբաջանյանի անվան պատանի և երիտասարդ դաշնակահարների միջազգային հոբելյանական 5-րդ փառատոնը, «Արագած» երաժշտական փառատոնը և «Երևանյան հեռանկարներ» միջազգային 20-րդ փառատոնը:

Տարվա ընթացքում ներկայացվել են հայ երաժշտության երախտավորների հոբելյաններին նվիրված ստեղծագործական երեկոներն ու համերգները:

«Մշակութային ազդագիր» հաղորդաշարն իր լսարանին ներկայացրել է հանրապետության պատկերասրահներում, ցուցասրահներում ու թանգարաններում անցկացվող միջոցառումները, լուսաբանել մշակույթի ոլորտում վաստակ ունեցող անձանց

գործունեությունը: 2019 թվականին հեռուստադիտողին ներկայացվել են հայաստանյան թատրոնների արեմիերաներն ու խաղացանկերը: «Մշակութային ազդագիրը» հիմնական ու հատուկ թողարկումներով թատերասեր հանդիսատեսին հնարավորություն է տվել հետևել Հայաստանում կազմակերպված բոլոր կինո և թատերական փառատոններին՝ «Ոսկե ծիրան» միջազգային 16-րդ փառատոն, «Կին» 16-րդ միջազգային կինոփառատոն, «Ռուլան» մանկապատանեկան ֆիլմերի միջազգային փառատոն, «Մեկ քառակուսի մետր» հանրապետական թատերական 14-րդ փառատոն, Երևանի Շեքսպիրյան թատերական միջազգային փառատոնը, «ՌեԱնիմանիա» անիմացիոն կինոյի և պատկերապատման արվեստի միջազգային փառատոնը, «Հայֆեստ» 17-րդ թատերական միջազգային փառատոնը, «Ֆրեսկո» արդի արվեստի և հոգևոր ֆիլմերի միջազգային 6-րդ փառատոնը, «Թադիքի օր» փառատոնը, Հայկական լուսանկարչական առաջին միջազգային փառատոնը, Տիկնիկային թատրոնների 14-րդ միջազգային փառատոնը, «Բարեփոխելով աշխարհը» հեռուստահաղորդումների և կինոյի փառատոնը, «Մեկ կադր» կարճամետրաժ ֆիլմերի փառատոնը, «Ուտեստ ֆեստ» տոնածիսական փառատոնը, «Ֆրանկոֆոն» ֆիլմերի փառատոնը, Ճապոնական ֆիլմերի փառատոնը, «Արմնոնո» մոնոներկայացումների միջազգային 17-րդ փառատոնը, «Երևան Ուրբան Արթ փառատոն 2019» փառատոնը, Մանկապատանեկան գրքի երևանյան 15-րդ փառատոնը, «Իմ Սարյանը» համահայկական մանկապատանեկան նկարչական մրցույթ-փառատոնը, Հայաստանում կորեական մշակույթի փառատոնը, «Արտ Վերածնունդ» փառատոնը, Սաուդյան Արաբիայում կայացած «World Folk Vision» ազգային մշակույթի և արվեստի համաաշխարհային փառատոնը և «Պորտուգալական կինոյի օրեր» փառատոնը:

«Թեմա»-ն մշակութային թեմաներով տաղավարային հաղորդաշար է, որը հեռարձակվում է յուրաքանչյուր շաբաթ՝ 45 րոպե տևողությամբ:

Հոգևոր-մշակութային հանրային հեռուստաընկերությունը համագործակցում է «Շողակաթ» հեռուստաընկերության հետ, որի պատրաստած հոգևոր-մշակութային և հոգևոր-եկեղեցական հաղորդումները համահունչ են Հոգևոր-մշակութային հանրային հեռուստաընկերության ծրագրային քաղաքականությանը: 2019 թվականին Հոգևոր-մշակութային հանրային հեռուստաընկերությունը «Շողակաթ» հեռուստաընկերության հետ

համագործակցության արդյունքում իր եթերով հեռարձակել է մի շարք հաղորդումներ, մասնավորապես՝

Մշակութային հաղորդումներ

- **«Գիրք ճանապարհի»**. հայ գրականության պատմության մեջ շրջադարձային արժեք ունեցող գրական գործերի մասին,
- **«Հանրագիտարան»**. հայ և համաշխարհային գիտության, արվեստի ու հասարակական կյանքի մեծերի մասին տեսահանրագիտարան,
- **«Կադրից դուրս»**. հայ և համաշխարհային կինոգործիչների մասին պատմող հաղորդաշար,
- **«Թանգարաններ»**. Հայաստանում գործող թանգարանները ներկայացնող հաղորդաշար,
- **«Հայտնի և անհայտ կինո»**. հանրահայտ ռեժիսորների կյանքն ու գործունեությունը ներկայացնող հաղորդաշար,
- **«Նկարիչ»**. ժամանակակից հայ նկարիչների մասին պատմող ֆիլմ-հաղորդաշար,
- **«Փորձասենյակ»**. Հայաստանում գործող երաժշտական խմբերի մասին պատմող հաղորդաշար,
- **«Ներուժ»**. Մանկապատանեկան ստեղծագործական կրթօջախների գործունեությունը ներկայացնող հաղորդաշար,
- **«Երկու ընկեր»**. ժամանակակից հայ մտավորականները ներկայացնում են բարոյական այն արժեքները, որ կարևորում են մարդու մեջ, երբ ընկերանում են,
- **«Սիրելով... »**. մշակութային հաղորդաշար (սիրելով գիրքը, սիրելով պարը, սիրելով երաժշտությունը և այլն),
- **«Հանիրավի մոռացվածները»**. հայ մշակույթի մոռացված գործիչների մասին պատմող վավերագրական հեռուստաֆիլմ:

Հոգևոր հաղորդումներ

- **«Եկեղեցական կյանք»**. Հայ Առաքելական Սուրբ Եկեղեցու կյանքում տեղի ունեցող իրադարձությունների լուսաբանում,

- «**Հիսուսի հրաշքներն ու բժշկումները**». անիմացիոն հաղորդաշար, որում հայ և եվրոպական մանրանկարչության միջոցով ներկայացվում են Նոր Կտակարանում նկարագրված Տերունական հրաշքները,
- «**Հարցեր քահանային**». քահանան պատասխանում է հեռուստադիտողների հարցերին,
- «**Հայրս քահանա է**». քահանայի մասին պատմում են ընտանիքի անդամները,
- «**Դեպի եկեղեցի**». Հայ Առաքելական Սուրբ Եկեղեցու հավատացյալները վկայում են իրենց հավատքը, ներկայացնում իրենց փորձառությունը,
- «**Հայ Առաքելական Եկեղեցու խորհուրդները**». Հայ Առաքելական Սուրբ Եկեղեցու ծեսերի խորհուրդն ու մեկնությունը,
- «**Խորհուրդ խորին**». Հայ Առաքելական Սուրբ Եկեղեցու Սուրբ Պատարագի մեկնությունը,
- «**Հավատի կյանք**». ուխտի օր ունեցող եկեղեցիների համայնքային կյանքը,
- «**Քրիստոնյայի օրագիր**». պատմական աստեղային ու ճգնաժամային պահերին մեծանուն, կամ պարզ քրիստոնյայի օրագրային գրառումների հիման վրա նկարահանված տեսաֆիլմեր,
- «**Տոնացույց**». Հայ Առաքելական Սուրբ Եկեղեցու տոներն ու դրանց խորհուրդը մեկնող հաղորդաշար:

Երաժշտական ծրագրեր և համերգներ

2019թ նկարահանվել է հինգ երաժշտական հաղորդում՝ Տոնական համերգ, Մանկական տոնական համերգ, Հոգիս երաժշտական ներկայացումը, Համերգ Վեհարանի հանդիսությունների սրահում և Օպերային գալա համերգ: Հեռարձակվել են նաև Հայաստանի նվագախմբերի մասնակցությամբ տարբեր տարիներին նկարահանված համերգներ:

Մանկական հաղորդումներ

- «**Հին ու նոր հեքիաթներ**». անիմացիոն մանկական հաղորդաշար՝ իրիկնային հեքիաթ,
- «**Ճամփաներ**». մանկապատանեկան կրթական, դաստիարակչական հաղորդաշար,

- «**Մանուկ դպիրներ**». Հայ Առաքելական Սուրբ Եկեղեցում ծառայող մանուկներ, ովքեր են և ինչ արժեհամակարգում են մեծանում,
- «**Պատումիկներ Աստվածաշնչից**». անիմացիոն հաղորդաշար, որը մանուկների համար ներկայացնում է Աստվածաշնչյան առանձին պատմություններ,
- «**Ինչն ինչոց է ըստ Պիստակի**». մանկական անիմացիոն հանրագիտարան,
- «**ՕԳԳ**». պատանեկան նախաձեռնություններ, որոնք օգուտ են բերում միջավայրին:

Ուսումնական և այլ հաղորդումներ

- «**Ազգապատում**». Հայ ժողովրդի և Հայ Առաքելական Սուրբ Եկեղեցու պատմությունը ներկայացնող հաղորդաշար,
- «**Առաքինություններ**». հաղորդաշարը ներկայացնում է բարոյական արժեքների դերը մարդու կյանքում,
- «**Նվիրյալ անձեր**». հաղորդաշարը ներկայացնում է հայ ժամանակակից գիտության և մշակույթի երևելիների կյանքն ու գործունեությունը,
- «**Երրորդ հազարամյակ**». հաղորդաշարում հասարակական գործիչներն ու գիտնականները քննարկում են մշակութաբանական թեմաներ
- «**Դեպի տուն**». հաղորդաշարում հայրենիք վերադարձած հայերը պատմում են իրենց գերդաստանի պատմությունը և խոսում հայրենիք վերադառնալու պատճառների մասին
- «**Տարբերակ**». հաղորդաշարը տաղավարային հաղորդում է, ուր քննարկվում են սոցիալական կամ այդ պահին հասարակական հնչեղություն ունեցող տարբեր խնդիրներ:

Հեռուստահաղորդումների հեռարձակում

Հոգևոր-մշակութային հանրային հեռուստաընկերության հաղորդումները «Շողակաթ» հեռուստաալիքով հեռարձակվում են ՀՀ ամբողջ տարածքում: Հեռարձակումը իրականացվում է «Հայաստանի հեռուստատեսային և ռադիոհաղորդիչ ցանց» ՓԲԸ-ի միջոցով:

Տինանսատնտեսական գործունեություն

Հոգևոր-մշակութային հանրային հեռուստաընկերությունը 2019 թվականին իր գործունեությունը իրականացրել է ՀՀ պետական բյուջեից հոգևոր-մշակութային հեռուստատեսային ծառայությունների մատուցման դիմաց ստացված գումարի հաշվին:

Հոգևոր-մշակութային հեռուստահաղորդումների պատրաստման և հեռարձակման նպատակով «ՀՀ 2019 թվականի պետական բյուջեի մասին» ՀՀ օրենքով 11005 «Հոգևոր-մշակութային հեռուստատեսային ծառայություններ» միջոցառմամբ Հոգևոր-մշակութային հանրային հեռուստաընկերությանը հատկացվել է 233 488.4 հազ. դրամ, ներառյալ ավելացված արժեքի հարկի գումարը (առանց ԱԱՀ՝ 194 573.7) (բյուջետային ծախսերի տնտեսագիտական դասակարգման «Տեղեկատվական ծառայություններ» հոդվածով):

Հոգևոր-մշակութային հանրային հեռուստաընկերությունը այլ աղբյուրներից, մասնավորապես՝ առևտրային գովազդից և հովանավորչությունից դրամական մուտքեր չի ունեցել՝ հաշվի առնելով «Գովազդի մասին» ՀՀ օրենքի 9-րդ հոդվածի 3.1 կետի պահանջը, համաձայն որի Հանրային հեռուստառադիոընկերության հոգևոր-մշակութային ուղղվածության հեռուստաալիքով գովազդի հեռարձակումը արգելվում է:

2019 թվականին Հոգևոր-մշակութային հանրային հեռուստաընկերությունը պետական բյուջեից ստացված եկամուտներն ուղղել է օրենսդրությամբ ամրագրված լիազորությունների իրականացմանը: Աղյուսակ 8-ում ներկայացված են Հոգևոր-մշակութային հանրային հեռուստաընկերության 2019 թվականի գործունեության ընթացքում կատարված ծախսերը՝ ըստ հիմնական ծախսային ուղղությունների:

Աղյուսակ 8

2019 թվականին Հոգևոր-մշակութային հանրային հեռուստաընկերության կողմից կատարված ծախսերը՝ ըստ հիմնական ուղղությունների

		(հազ.դրամ)
Հ/Հ	Ծախսային ուղղություններ	Գումար
1	Աշխատավարձեր, հավելավճարներ և այլ վարձատրություններ	73 647
2	Հեռուստահաղորդումների և ֆիլմերի հեռարձակման իրավունքի ձեռքբերման ծախսեր	37 594
3	Հեռարձակման ծախսեր	60 000
4	Այլ ծախսեր	1 059
Ընդամենը		172 300

«Աշխատավարձեր, հավելավճարներ և այլ վարձատրություններ» ծախսային հոդվածը կազմել է ընդհանուր ծախսերի 42.7%-ը և ներառել է հաստիքային աշխատողների և հաղորդումների ստեղծագործական խմբերի աշխատանքի վարձատրության ծախսերը:

Հեռուստահաղորդումների և ֆիլմերի հեռարձակման իրավունքի ձեռք բերման ծախսերը կազմել են ընդհանուր ծախսերի 21.8%-ը, հեռարձակման ծախսերը՝ 34.8%-ը, իսկ այլ ծախսերը՝ 0.6%-ը:

2019 թվականի ֆինանսատնտեսական գործունեության արդյունքում ստացված շահույթը կազմել է 22 274 հազ. դրամ, որը փոխհատուցել է 2018 թվականին կուտակված 22 200 հազ. դրամի վնասը:

2019 թվականի գործունեության ընթացքում հարկերի, տուրքերի և այլ պարտադիր վճարների ձևով ՀՀ պետական բյուջե է վճարվել 44 069 հազ. դրամ:

4. «Շիրակի հանրային հեռուստառադիո» ՓԲԸ

2019 թվականի հունվարի 31-ին Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը ընդունել է որոշում «Շիրակի հանրային հեռուստառադիո» փակ բաժնետիրական ընկերությունը լուծարելու մասին (որոշում N 55-Ա): 2020 թվականի փետրվարի 5-ին «Շիրակի հանրային հեռուստառադիո» փակ բաժնետիրական ընկերության գործունեությունը դադարեցվել, ինչի մասին գրանցում է կատարվել Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարության աշխատակազմի իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրի գործակալության պետական միասնական գրանցամատյանում:

Ընկերության աշխատողների աշխատավարձերի վճարման, այլ ընթացիկ ծախսերի իրականացման, ինչպես նաև լուծարման գործընթացի կազմակերպման հետ կապված այլ անհրաժեշտ ծախսերի իրականացման նպատակով ՀՀ կառավարության 2019 թվականի մարտի 29-ի N 320-Ն որոշմամբ, 2019 թվականին Շիրակի հանրային հեռուստառադիոյին հատկացվել է 37 500.0 հազ.դրամ (բյուջետային ծախսերի տնտեսագիտական դասակարգման «Ընթացիկ դրամաշնորհներ պետական և համայնքային ոչ առևտրային կազմակերպություններին» հոդվածով և 12002 ««Շիրակի հանրային հեռուստառադիո» փակ

բաժնետիրական ընկերության լուծարման գործընթացի կազմակերպման հետ կապված անհրաժեշտ ծախսերի իրականացում» միջոցառմամբ):

Բացի այդ, ՀՀ կառավարության 2019 թվականի դեկտեմբերի 19-ի N 1889-Ն որոշմամբ, Շիրակի հանրային հեռուստառադիո» փակ բաժնետիրական ընկերության մոտ առաջացած շահութահարկի և ավելացված արժեքի հարկի գծով հարկային պարտավորությունը վճարելու նպատակով, 2019 թվականին Շիրակի հանրային հեռուստառադիոյին հատկացվել է 105 677.3 հազ.դրամ (բյուջետային ծախսերի տնտեսագիտական դասակարգման «Ընթացիկ դրամաշնորհներ պետական և համայնքային առևտրային կազմակերպություններին» հոդվածով և 12006 «Շիրակի հանրային հեռուստառադիո» փակ բաժնետիրական ընկերության շահութահարկի և ավելացված արժեքի հարկի (ներառյալ տույժերի և տուգանքների) գծով առաջացած հարկային պարտավորությունների վճարում» միջոցառմամբ):